

MEMO

betreft	Definitieve hoofdlijnen dienstregeling 2023
datum	12 september 2022

Op 24 juni hebben wij de ontwerp hoofdlijnen dienstregeling 2023 vrijgegeven voor inspraak. Op basis van de binnengekomen reacties, ontvangen petitie's, bespreking in vergaderingen van de Raad van Groningen en Staten van Groningen en Drenthe en het advies van de Consumentenplatforms Groningen Drenthe heeft het dagelijks bestuur OV-bureau op 9 september de definitieve hoofdlijnen dienstregeling 2023 goedgekeurd.

Uitgangspunten dienstregeling 2023

Bij de invulling van de hoofdlijnen dienstregeling 2023 is rekening gehouden met:

- De kaders zoals geformuleerd in de omgevingsvisies van de provincie Groningen en provincie Drenthe.
- Flexibel blijven inspelen op wijzigingen in de vervoersvraag door waar mogelijk en nodig ook tussentijds aanpassingen door te voeren in de geboden capaciteit.
- Met name inzet op zo goed mogelijk inspelen op de wijzigingen in de vervoersvraag. Grotere wijzigingen in de structuur van het openbaar vervoer houden we beperkt.

De hoofdlijnen dienstregeling 2023 leiden tot een bezuiniging van totaal 3,9 miljoen euro in de dienstregeling t.o.v. de dienstregeling zoals die nu rijdt. Met de wijzigingen beperken we het minimumniveau op de basislijnen niet verder (zie het overzicht met basislijnen in bijlage 1). Op een aantal lijnen voldoen we op dit moment nog niet aan het minimumniveau.

De ingreep in de basislijnen is beperkt, in Drenthe is zelfs sprake van versteviging van het basisnet door op lijn 20 Assen – Diever en lijn 28 Meppel – Dwingeloo op zondag een uursdienst aan te bieden in plaats van de anderhalf uursdienst die er nu rijdt.

Ontvangen reacties

T/m 24 augustus zijn bij het OV-bureau zijn voor de volgende voorstellen reacties ontvangen.

Onderwerp	Aantal reacties
Totaal	84
Lijn 84 niet meer door Een en Zuidvelde	21
Lijn 68 strekken in Den Anel	15
Vervallen spitsritten lijn 22	10
Lijn 1 en 2 in Emmen vervallen	6
Lijn 231 vervalt	5
Lijn 37 vervalt	5
Q-link 5 strekken	5
Lijn 107 vervalt in 2024	2
Lijn 109 vervalt in 2024	2
Lijn 20 behoudt huidige route in Steenwijk	2
Lijn 14 strekken bij Veele	2
Overig	9

Op 24 augustus is aan Arriva Fryslan en het OV-bureau de 'Petitie voor behoud van onze buslijn 84 namens de dorpen Een, Norg en Zuidvelde' overhandigd. Deze is 466 keer ondertekend.

Op 9 september is een petitie 'Behoud de stadsbussen in Emmen' overhandigd aan het bestuur OV-bureau voor behoud van de stadlijnen 1 en 2 in Emmen. Deze is ruim 1.200 keer ondertekend.

Aanpassingen t.o.v. ontwerp hoofdlijnen

- Verruiming overstap in Veendam: de vertrektijden van lijn 171 Veendam – Zernike wijzigingen voor een goede spreiding over het uur met lijn 2 tussen Europapark en Zernike. Door deze wijziging wordt de overstap in Veendam van/naar lijn 71 Veendam – Stadskanaal ruimer.
- Laatste rit op zondag van lijn 3 in Emmen blijft behouden.
- Lijn 231 Zuidwolde – Balkbrug: deze lijn behouden we nog een jaar om samen met de nieuwe vervoerder voor de concessie in Overijssel te komen tot meer toekomstvast vervoersaanbod.
- Lijn 24 Assen – Winschoten: dit blijft voorsnog een doorgaande lijn Assen – Stadskanaal – Winschoten op werkdagen. Op zaterdag gaan de ritten op deze lijn tussen Assen en Stadskanaal altijd met een grote bus rijden, de voorgenomen overstap in Borger vervalt.
- Lijn 89 Marum – Ureterp: om de aansluitingen te behouden passen we de route iets aan. Alle dorpen blijven bediend.
- Lijn 133 bediening lederz: vanwege zeer beperkt gebruik vervalt de route-afwijking van twee ritten voor lederz.
- N.a.v. de aangenomen motie in de Staten van Groningen zullen met extra financiering vanuit de provincie Groningen de volgende wijzigingen doorgevoerd worden:
  - Lijn 45 blijft rijden tussen Spijk en Loppersum.
  - Lijn 637 Zoutkamp – Zuidhorn blijft behouden.
  - Lijn 139 Surhuisterveen – Groningen blijft rijden, de extra ritten die lijn 133 Surhuisterveen – Groningen daar voor in de plaats zou krijgen, gaan niet rijden. Ook is de extra inzet op lijn 18 tussen Hoogkerk en Zernike mede hierdoor niet nodig, ook omdat lijn 109 blijft rijden tussen P+R Hoogkerk en Zernike Campus.

Vorenstaande aanpassingen zijn per saldo financieel neutraal t.o.v. de ontwerp hoofdlijnen, m.u.v. het laatste punt m.b.t. behoud lijnen 45, 637 en 139. Hiervoor wordt uitgegaan van een extra financiële bijdrage van de provincie Groningen voor drie jaar en daarna reguliere opname in de dienstregeling.

Op de volgende pagina's zijn de hoofdlijnen voor dienstregeling 2023 opgenomen. Invoeringsdatum van de nieuwe dienstregeling is zondag 8 december 2022.

Inhoudsopgave

1	Algemeen.....	5
	Flexibiliteit in de dienstregeling	5
	Meegroeien met de vraag: van kleine naar grote bus	5
2	Wijzigingen Groningen Stad	6
	Evaluatie busroute Diepenring	6
	Q-link 1, 2 en lijn 171 verder op elkaar afstemmen	6
	P+R Reitdiep sneller verbinden met UMCG en centrum met Q-link 1	7
	Q-link 5 nieuwe route tussen Meerstad en Harkstede/Tersluis (NIET per dec 2022)	8
	Q-link 5 in het dal minder vaak rijden tussen P+R Haren en Annen.....	9
	Q-link 6 in het dal minder vaak en bediening halte Julianaplein.....	9
	Q-link 15 Hoofdstation –Zernike Campus rijdt vraaggestuurd.....	9
	Spitslijn 16 Station Europapark – Kardingevault	10
	Stadslijnen 7, 8 en 19 op verschillende momenten minder rijden.....	10
	Buslijn 163 Groningen – Lauwersoog routewijziging	11
	Bediening lederz aan busbaan Peizerweg	11
3	Wijzigingen Groningen-West.....	12
	Buslijn 85 Oosterwolde – Leek op zondag inkorten tot Leek Oostindie.....	12
	Aanpassing ritten lijn 35 en 39 Oldehove/ Surhuisterveen - Groningen.....	12
	Buslijn 189 Drachten – Hoogkerk beperken	13
	Qliner 304/314 Drachten – Groningen aangepast op vervoersvraag.....	14
4	Wijzigingen Groningen-Noord.....	15
	Buslijn 41 Spijk - Appingedam vervalt op zaterdag	15
	Buslijn 45 Spijk – Middelstum aangepast en 160 Groningen - Eemshaven vervalt.....	16
	Buslijn 61 aangepast aan de vraag	17
	Buslijn 68 Hornhuizen – Winsum aanpassing dienstregeling en route (niet per dec 2022).....	18
5	Wijzigingen Midden-Groningen.....	19
	Buslijn 174 Veendam – Muntendam – Zuidbroek vervallen in avond en weekenden	20
6	Wijzigingen Zuidoost-Groningen	22
	Buslijn 119 Delfzijl – Winschoten mogelijk via Nieuw Scheemda (geen voorstel voor 2023)	24
7	Wijzigingen Noord-Drenthe.....	25
	Buslijn 50 Assen – Groningen en 51 Haren – Groningen wijziging inzet zaterdag	25
	Buslijn 51 op werkdagen minder ritten van/naar Zuidlaren	25
	Intercity-aansluiting Annen/Zuidlaren en Harkstede verbeteren in avonduren met buslijn 52	26
	Buslijn 77 Gieten – Bareveld bediening nieuwe halte in Wildervank.....	26
	Qliners Stadskanaal / Emmen / Assen – Groningen iets minder ritten	26
	Extra rit op buslijn 83 Leek – Roden – Norg - Assen	27
	Vervallen buslijn 109 Assen – Groningen Zernike per 2024	27

	Wijziging busroute Eelde, zodra reconstructie Hoofdweg gereed (niet per dec 2022)	28
8	Wijzigingen Zuid Drenthe	29
	Stadslijnen 1 en 2 Emmen vervallen.....	29
	Op zondag iets eerder stoppen met stadslijnen lijn 4 Emmen.....	30
	Nieuwe route lijn 20 in Meppel en vervallen spitsrit	30
	Bediening op zondag naar uursdienst op basislijn 20 en 28 Dieverbrug – Assen / Meppel.....	31
	Beperken spitsdienst basislijn 22 Assen – Beilen - Zweeloo.....	31
	Verbeteren reisrelatie Sleen - Assen in de ochtend	32
	Lijn 37 Hoogeveen – Westerbork vervallen.....	32
	Laatste rit lijn 75 Emmen – Exloo uur eerder	33
	Vervallen extra rit lijn 92 Zwartemeer - Emmen	33
	Spitssneldienst Stadskanaal – Ter Apel – Emmer Compasuum - Emmen.....	34
	Buslijn 231 Zuidwolde – Balkbrug minimaal nog een jaar continueren	34
Bijlage 1	Basisnetwerk OV.....	36

1 Algemeen

Flexibiliteit in de dienstregeling

In de afgelopen jaren hebben we een meer flexibele dienstregeling ontwikkeld, die mee-ademt met de vraag. Naast de reguliere dienstregeling en vakantiedienstregelingen hebben we ook een pluspakket en een voorzomerpakket ontwikkeld. Dit jaar gebruiken we om deze flexibiliteit verder te optimaliseren. Aan de ene kant wordt gezocht naar meer flexibiliteit: optimaliseren inzet Q-link 15, optimaliseren pluspakket (bijvoorbeeld het opknippen van het pluspakket in een noordelijk en zuidelijk deel), aan de andere kant kost flexibiliteit ook geld. Daarom zullen we ritten die altijd nodig zijn uit het pluspakket halen en weer opnemen in de vaste dienstregeling, zoals op Qliners Groningen – Drachten sinds 9 mei.

Het voorzomerpakket, dat in 2021 is ontwikkeld, is in 2022 nog niet ingezet. Voor 2023 is ons voorstel het voorzomerpakket wel in te zetten, waarbij in de maanden mei en juni (na de meivakantie tot de zomervakantie) minder ritten rijden op bepaalde hoogfrequente lijnen.

Tevens is het voor de reiziger niet prettig om te veel verschillende dienstregelingen te hebben, wat onzekerheid oplevert bij het reizen. We zoeken daarom ook naar mogelijkheden om de dienstregeling simpeler te maken en toch flexibel te houden. Dat doen we bijvoorbeeld al op kleine schaal door de Qliners deze zomervakantie weer dezelfde dienstregeling te laten rijden als in de overige vakanties.

Meegroeien met de vraag: van kleine naar grote bus

Op een aantal streeklijnen rijdt Qbuzz op bepaalde momenten met 8-persoonsbussen. Dit gebeurt bijvoorbeeld op enkele basislijnen om ook 's avonds en in het weekend elk uur een reis-mogelijkheid te bieden die past bij de vraag. We zien een ontwikkeling bij een aantal lijnen dat het gebruik van de 8-persoonsbussen dermate toeneemt, dat inzet van meer capaciteit benodigd is. Een voorbeeld is lijn 83 die tussen Assen – Roden en Leek sinds afgelopen jaar op zaterdag met een grote bus is gaan rijden en dat per nieuwe dienstregeling ook op zondag overdag zal gaan doen. Voor de korte termijn is dit opgelost door met twee kleine busjes op elke rit te rijden. Ander voorbeeld is lijn 24 die op zaterdag met een grote bus zal gaan rijden tussen Assen en Stadskanaal.

Gevolgen voor reizigers	Op ritten waar nodig gaan grote bussen rijden i.p.v. 8-persoons voertuigen.
Kosten dienstregeling	Kosten ongeveer 300.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

2 Wijzigingen Groningen Stad

Evaluatie busroute Diepenring

Sinds 17 juli 2022 rijden Q-link 1, 3 en 4 en lijnen 10 en 163 niet meer over de Grote Markt, maar via de nieuwe busroute over de Diepenring. In de maanden september en oktober zullen we de rijtijd evalueren, om te kijken of de route rijtijdneutraal uit te voeren is. Lukt dit niet, dan levert dit per minuut extra rijtijd een kostenpost op van 425.000 euro per jaar. We kiezen er voor om er vanuit te gaan dat de rijtijdneutraliteit gehaald wordt. Indien het onverhoopt niet lukt om de rijtijdneutraliteit te halen en de route niet versneld kan worden voor december 2022, zal deze verhoging van de rijtijd bespaard moeten worden elders in Groningen Stad. We onderzoeken momenteel de mogelijkheden waar deze besparing in potentie vandaan gehaald kan worden. Hierbij valt te denken aan het bevorderen van de doorstroming op de Diepenring bijvoorbeeld door autoverkeer weg te leiden, rijtijdwinst op het nieuwe traject zelf, op lijndelen elders of het niet meer aandoen van haltes waardoor rijtijdwinst wordt behaald. Een andere mogelijkheid is het besparen in frequentie of opheffen van lijndelen in de stad. De post van 425.000 euro wordt nu niet ingerekend als zekere uitgave.

Q-link 1, 2 en lijn 171 verder op elkaar afstemmen

Q-link 2 en lijn 171 rijden tussen Zernike Noord en P+R Euroborg/P3 parallel met een frequentie van zes keer per uur. Tussen UMCG Noord en Zernike komt ook Q-link 1 hierbij, waardoor daar een frequentie van acht keer per uur is geboden. Met name het samen rijden van Q-link 2 en 171 is overbodig op de meeste momenten, alleen is de vraag tussen Groningen Noord en Zernike Campus hoog. In de brede spits is hier een frequentie van acht keer per uur gewenst, die samen met Q-link 1 wordt geboden. Echter is op de rest van de route (UMCG Noord – P+R Euroborg/P3) de bediening te hoog. Ook wordt de verbinding UMCG – station Europapark niet goed gebruikt in relatie tot de vier keer per uur die met deze verbinding wordt geboden.

Vanwege bovenstaande (over)bediening wordt de nieuwe opzet:

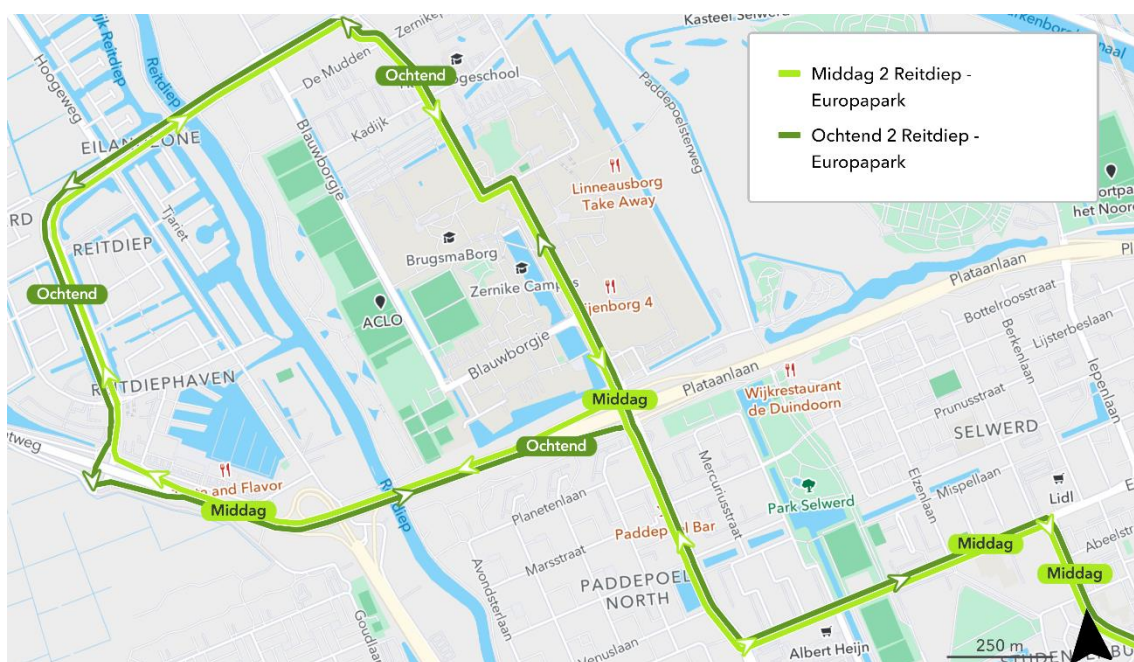
- Q-link 2 op werkdagen van vier naar twee keer per uur tot 19 uur.
- Lijn 171 rijdt samen met Q-link 2 een kwartierdienst tussen P+R Euroborg/P3 en Zernike Noord.
- Q-link 1 gaat maandag tot en met vrijdag vier keer per uur rijden tussen Hoofdstation en P+R Reitdiep.

Gevolgen voor reizigers	Station Europapark wordt in plaats van vier keer per uur twee keer per uur verbonden met het UMCG. P+R Reitdiep wordt in plaats van twee keer per uur vier keer per uur verbonden met het centrum. De overstap tussen lijn 171 en 71 in Veendam wordt ruimer.
Kosten dienstregeling	Besparing van ongeveer 380.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

P+R Reitdiep sneller verbinden met UMCG en centrum met Q-link 1

Alle verbindingen die vanaf P+R Reitdiep worden geboden rijden via de Zernike Campus, wat voor alle overige bestemmingen een omweg is. Hierdoor is deze P+R een minder aantrekkelijke optie voor bijvoorbeeld medewerkers van het UMCG. In de spitsrichting versnellen we daarom de route van Q-link 1 twee keer per uur:

- Q-link 1 rijdt in de ochtendspits twee keer per uur, als lijn 11, vanaf P+R Reitdiep via de N355 en de Ring Noord naar de halte Kometenstraat, om daar de reguliere route van lijn 1 te vervolgen. UMCG-medewerkers of bezoekers van het centrum zijn daarmee ongeveer 5 minuten sneller op de bestemming.
- Q-link 11 rijdt in de middagspits de route twee keer per uur andersom, waarbij vanaf UMCG snel naar P+R Reitdiep wordt gereden.
- P+R Reitdiep houdt vier keer per uur een bus met de Zernike Campus en krijgt er twee keer per uur een snellere verbinding met UMCG en centrum bij.

Gevolgen voor reizigers	Reizigers van/naar het centrum en UMCG krijgen in de spitsrichting (ochtend van P+R naar UMCG/binnenstad, middag terug) een kortere reistijd.
Kosten dienstregeling	Besparing van 124.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

Q-link 3 en 4 gaan op rustige momenten minder vaak rijden

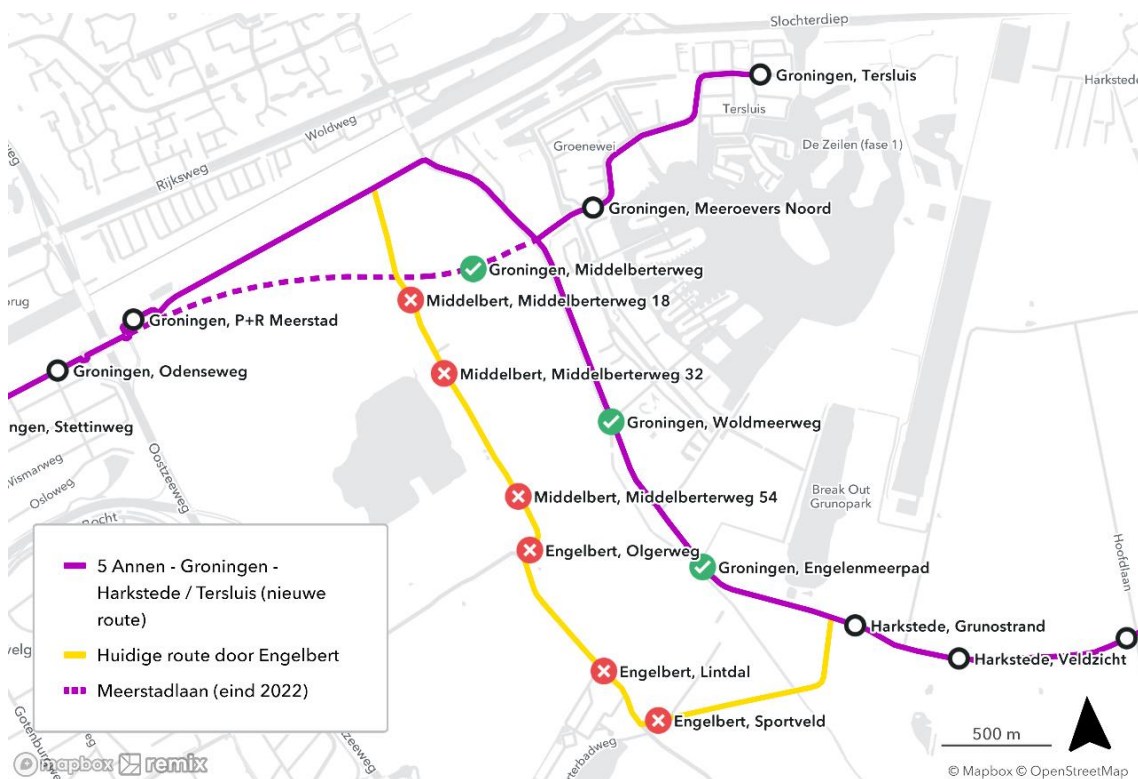
Q-link 3 Leek – Lewenborg en 4 Roden – Beijum rijden in de spits zes keer per uur. Echter is deze hoge frequentie in de voorzomer en aan het einde van de middagspits (na 17:30 uur) niet nodig. In lijn met de dienstregelingvoorstellen van 2021 brengen we de frequentie van Q-link 3 en 4 in betreffende periodes terug van zes naar vier keer per uur. Dat betreft het einde van de middagspits en in de voorzomer, tussen de meivakantie en de zomervakantie.

Gevolgen voor reizigers	Reizigers hebben op bepaalde momenten iets minder reismogelijkheden.
Kosten dienstregeling	Besparing van 660.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

Q-link 5 nieuwe route tussen Meerstad en Harkstede/Tersluis (NIET per dec 2022)

De ontwikkelingen in en rond Meerstad zijn in volle gang. Onder andere de zuidkant van de wijk breidt zich uit. In lijn met de mobiliteitsvisie van de gemeente Groningen is het voornemen op termijn de bus via de in aanleg zijnde Meerstadlaan te laten rijden, waarbij onderzoek wordt gedaan naar nieuwe te realiseren haltes op deze Meerstadlaan (optionele haltes in groen). Ook wordt de route naar Harkstede aangepast, via de Hoofdweg en niet meer door Engelbert en Middelbert. Er zijn klachten van zowel chauffeurs als omwonenden over de huidige route van Q-link 5 door Middelbert en Engelbert. De dorpskernen zijn niet goed geschikt voor grote bussen. De route van Q-link 5 wordt pas aangepast na een zorgvuldig participatietraject dat we samen met de gemeente Groningen en het projectbureau Meerstad organiseren. Dit wordt in ieder geval niet geëffectueerd per december 2022, mede omdat de vervangende halte Middelberterweg dan niet gereed is. De verlegging van de route van Q-link 5 levert op termijn een besparing op van 125.000 euro.

Voorgestelde route Q-link 5 met mogelijke nieuwe haltelocaties (definitie locaties worden nog bepaald)

Gevolgen voor reizigers	Reizigers vanuit Engelbert en Middelbert hebben een grotere halte-afstand, reizigers vanuit Harkstede zijn sneller in Groningen en Meerstad krijgt een betere busbediening.
Kosten dienstregeling	Besparing 125.000 euro (NIET meegenomen per dec 2022)
Gevolgen voor infra	Twee of drie nieuwe halteparen zijn benodigd aan de Hoofdweg en een halte aan de nieuwe verbindingsweg tussen de gele en de paarse lijn.

Q-link 5 in het dal minder vaak rijden tussen P+R Haren en Annen

Q-link 5 rijdt doordeweeks tot 19 uur vier keer per uur op de route P+R Meerstad – Hoofdstation - P+R Haren - Annen. Gezien het geringe gaat tussen 10 en 14 uur de frequentie tussen P+R Haren en Annen terug naar twee keer per uur met behoud van aansluitingen. De bediening blijft in de brede spits dus hetzelfde.

Daarnaast wijzigen de vertrektijden 's avonds zodat richting Harkstede een aansluiting vanaf de Intercity uit de richting Zwolle ontstaat. Dit heeft gevolgen voor aansluitingen vanuit Annen en Zuidlaren op de Intercity richting Zwolle, hiervoor krijgt lijn 52 Assen – Annen extra ritten.

Gevolgen voor reizigers	Reizigers van/naar Annen kunnen maandag tot en met vrijdag overdag in de daluren in plaats van vier keer per uur twee keer per uur reizen.
Kosten dienstregeling	Besparing van ongeveer 220.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

Q-link 6 in het dal minder vaak en bediening halte Julianaplein

Q-link 6 rijdt momenteel tussen Ten Boer Dijkshorn en Groningen Hoofdstation vier keer per uur tussen 10 en 14 uur. Deze ritten worden met name gebruikt in de stad, waar ook andere reismogelijkheden met andere lijnen zijn. De extra ritten vervallen. Op de route Delfzijl – Appingedam – Ten Boer – Groningen Hoofdstation blijft de frequentie twee keer per uur.

De halte Julianaplein blijft in gebruik tot en met december 2023, waardoor zonder extra rijtijd Q-link 6 hier kan halteren, waardoor eventueel versterking kan worden bespaard op de lijnen naar de onderwijslocaties in de Wijert. Wanneer de halte van Ketwich Verschuurbrug weer in gebruik wordt genomen heroverwegen we het halteren van Q-link 6 tussen het Hoofdstation en P+R Haren.

Gevolgen voor reizigers	Reizigers van/naar Ten Boer hebben in het dal minder reismogelijkheden. Reizigers van/naar de scholen in de Wijert en omgeving hebben extra reismogelijkheden.
Kosten dienstregeling	Besparing van ongeveer 210.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

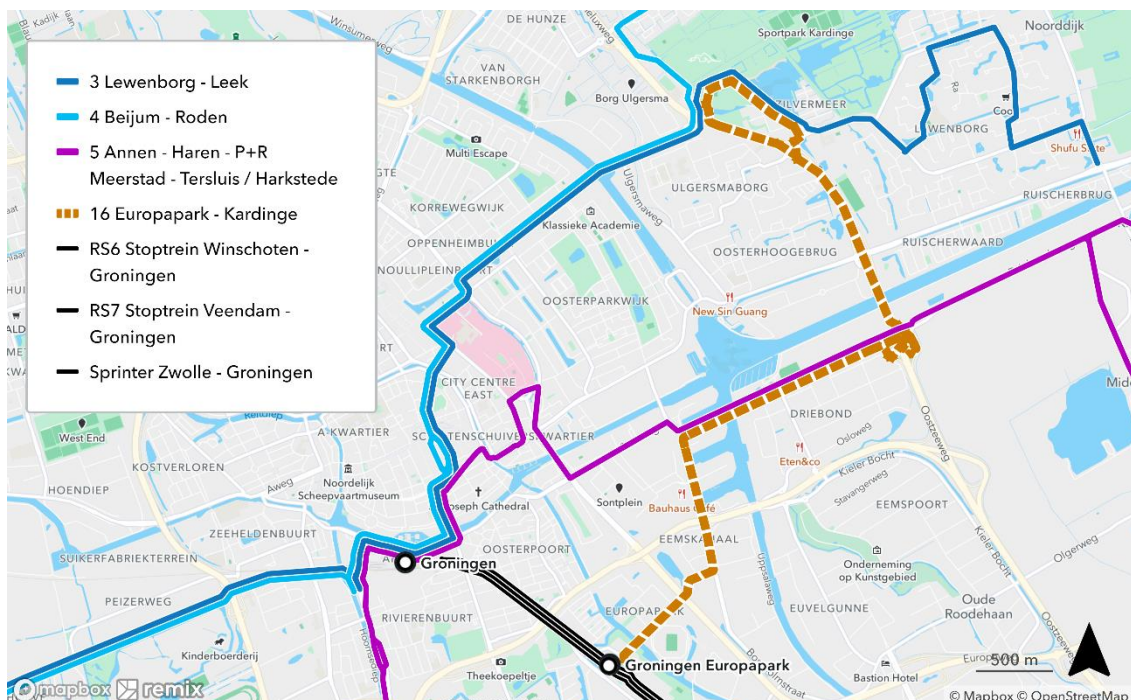
Q-link 15 Hoofdstation –Zernike Campus rijdt vraaggestuurd

Lijn 15 rijdt sinds 2020 vraaggestuurd, afhankelijk van de onderwijsactiviteiten op Zernike. In 2023 werken we de flexibiliteit verder uit, waardoor er nog beter kan worden ingespeeld op de vraag. Binnen de collegeroosters zien we drukkere momenten (en ritten) en dunnere momenten. Momenteel rijdt Q-link 15 al een lagere frequentie op de vrijdag dan maandag tot en met donderdag, wat kan gezien de lagere vraag op vrijdag. Dit principe voeren we verder door door niet altijd standaard een bepaalde frequentie te bieden, maar dit te variëren. We kunnen hiermee ook inspelen op toenemende vraag.

Gevolgen voor reizigers	Q-link 15 is nog beter inzetbaar op basis van de vraag.
Kosten dienstregeling	Besparing 163.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

Spitslijn 16 Station Europapark – Kardingevale

Lijn 16 is begin 2021 geïntroduceerd als snelle verbinding tussen P+R Kardingevale en station Europapark. De verbinding voorziet in een tangente verbinding waar, met een omweg en langere rijtijd, alternatieven mogelijk zijn. Voorstel is om lijn 16 te laten vervallen vanwege de alternatieve reismogelijkheden en vanwege het beperkt gebruik. Zodra de vervoersvraag weer (flijk) is toegenomen, bezien we op welke wijze deze lijn opnieuw geïntroduceerd kan worden.

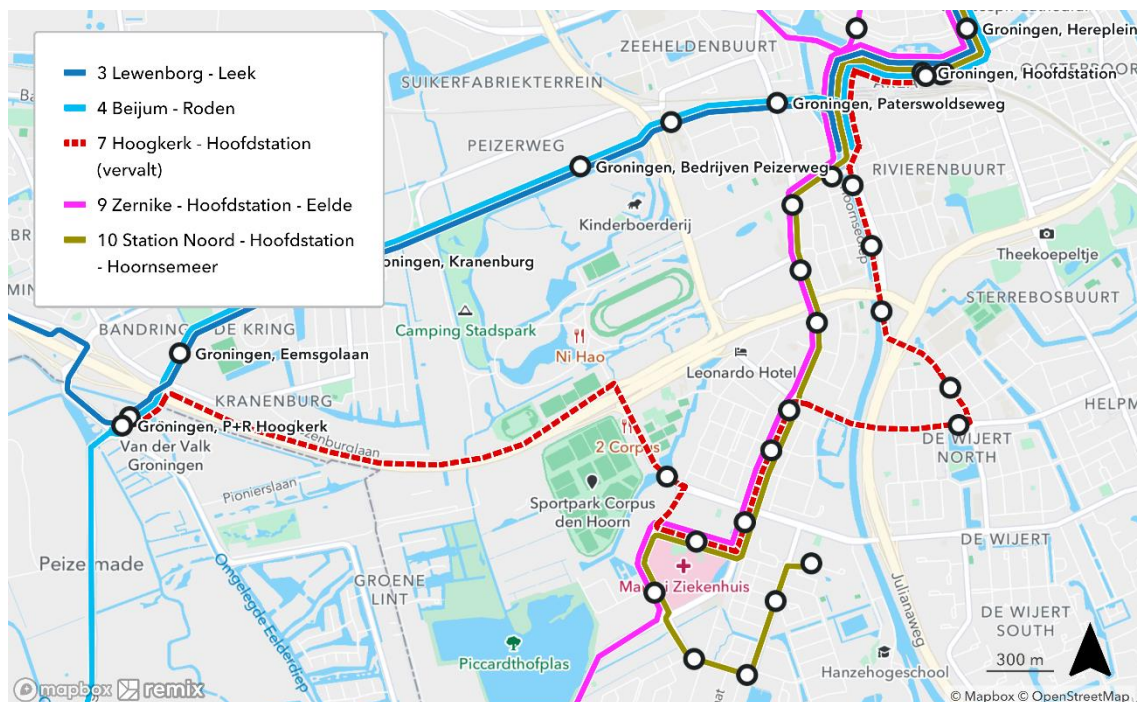
Gevolgen voor reizigers	Reizigers kunnen geen gebruikmaken van de rechtstreekse verbinding tussen P+R Kardingevale en station Europapark. Reizigers moeten omreizen via het Hoofdstation. Gemiddeld is dat circa 10 minuten langer.
Kosten dienstregeling	Besparing 150.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

Stadslijnen 7, 8 en 19 op verschillende momenten minder rijden

We hebben gezocht naar mogelijkheden om op momenten waarop het kan de frequentie van stadsdiensten iets terug te brengen, zonder dat dit qua reizigersaantallen veel mensen dupeert. Daar komen de drie voorstellen uit voort:

- Lijn 7 Hoofdstation – Martini Ziekenhuis – P+R Hoogkerk: vervallen op zaterdag.
- Lijn 8 P+R Hoogkerk – station Europapark: terugbrengen naar uursdienst vanaf 20 uur.
- Lijn 19 station Europapark – Coendersborg – Hoofdstation: terugbrengen naar uursdienst vanaf 20 uur.

Gevolgen voor reizigers	Reizigers hebben minder reismogelijkheden in Groningen stad op minder drukke momenten. Reismogelijkheid P+R Hoogkerk – Martini Ziekenhuis vervalt op zaterdagen i.v.m. gering gebruik. Omreizen is mogelijk.
Kosten dienstregeling	Besparing 260.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

Buslijn 163 Groningen – Lauwersoog routewijziging

Met de gemeente Groningen wordt onderzocht of het mogelijk is lijn 163 zonder oponthoud door o.a. geparkeerde auto's op de route de wijk De Hunze kan bedienen. Zonder dat doorgaande reizigers hiermee comfortverlies hebben en binnen de huidige reistijd kunnen daarmee inwoners van de Hunze nieuwe reismogelijkheden krijgen van/naar Lauwersoog.

Gevolgen voor reizigers	Reizigers van de Hunze kunnen vaker van/naar Lauwersoog en naar binnenstad/hoofdstation
Kosten dienstregeling	neutraal
Gevolgen voor infra	Geen

Bediening Iederz aan busbaan Peizerweg

Twee ritten per dag rijdt lijn 133 een afwijkende route tussen het Hoofdstation en P+R Hoogkerk om Iederz te kunnen bedienen. In heel 2022 is bij de halte bij Iederz 12 keer in- of uitgecheckt, hetgeen het zeer beperkte gebruik laat zien. De alternatieve halte Bedrijven Peizerweg is op loopafstand en wordt veel vaker bediend (elke vijf minuten). Overigens zijn wij op dit moment in gesprek met Iederz over de bediening van de nieuwe locatie aan de Silkeborgweg.

Gevolgen voor reizigers	Iets grotere loopafstand naar halte aan busbaan Peizerweg.
Kosten dienstregeling	Neutraal
Gevolgen voor infra	Geen

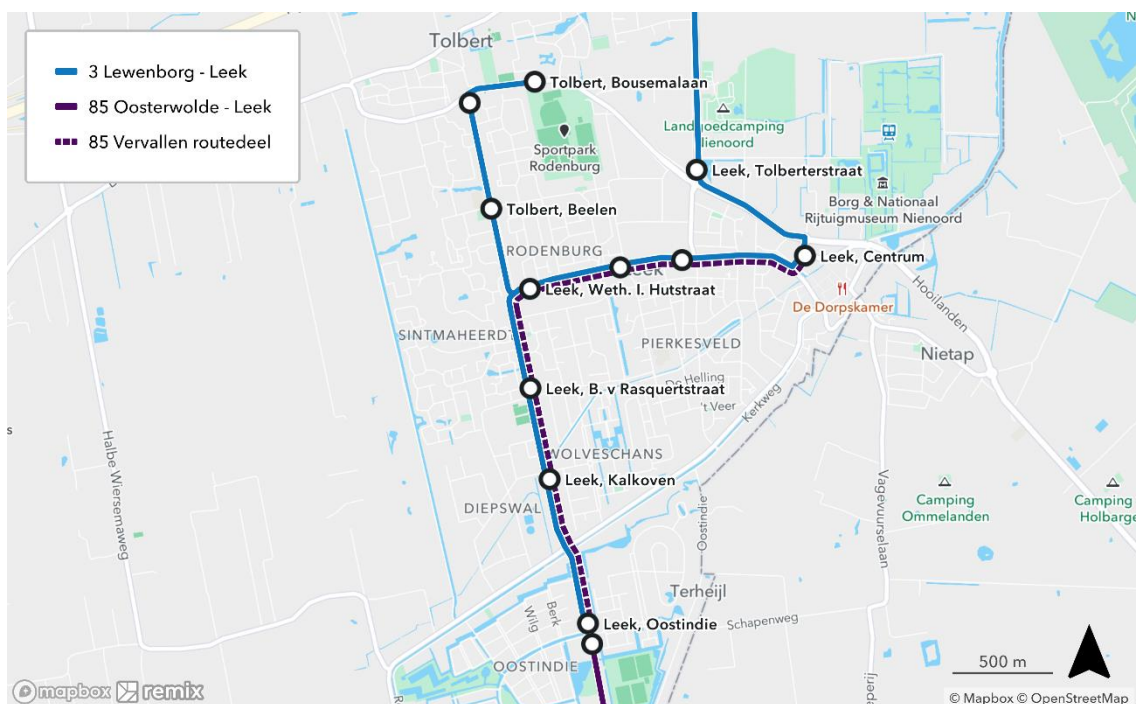
3 Wijzigingen Groningen-West

Buslijn 85 Oosterwolde – Leek op zondag inkorten tot Leek Oostindie

Tussen Leek Centrum en Leek Oostindie rijden lijn 85 en Q-link 3 dezelfde route. Op veel momenten vullen deze elkaar hier goed aan. Op zondag rijdt lijn 85 beperkt en met een kleine bus. De meeste reizigers die op zondag met lijn 85 reizen, stappen in Leek over op lijn 3 naar Groningen. Om een goede aansluiting te bieden rijdt lijn 85 op een deel van de route in Leek vrijwel tegelijk met lijn 3. Hierdoor heeft lijn 85 beperkte meerwaarde op de route binnen Leek.

Lijn 85 korten we op zondag in tot de route Oosterwolde – Leek Oostindie, alwaar een goede overstap geboden zal worden op Q-link 3 naar Groningen. De besparing van het niet rijden tussen Leek Oostindie en Leek Centrum met lijn 85 zal omgezet worden in het uitbreiden van de bedieningsperiode van lijn 85 op zondag.

Gevolgen voor reizigers	Reizigers van en naar Groningen stappen in Oostindie over op lijn 3 in plaats van Leek Centrum. Reizigers van en naar Leek Centrum kunnen niet meer rechtstreek reizen, maar krijgen een overstap. Meer reismogelijkheden op zondag.
Kosten dienstregeling	Neutraal
Gevolgen voor infra	Geen

Aanpassing ritten lijn 35 en 39 Oldehove/ Surhuisterveen - Groningen

De bezetting van de eerste twee ritten van basislijn 39 van Surhuisterveen naar Groningen op werkdagen is gering. We stellen voor om de eerste rit van de dag te laten vervallen en de tweede rit iets te vervroegen. Hiermee wordt ook de verdeling van lijn 35 en lijn 39 binnen Groningen beter. Momenteel rijdt de tweede rit erg dicht op een rit van lijn 35.

Buslijn 35 rijdt één keer per uur. In de ochtendspits heeft lijn 35 een extra rit van Oldehove naar Groningen waardoor lijn 35 kortstondig elk half uur rijdt. Het gebruik van deze rit is beperkt. We stellen voor om deze rit te laten vervallen. Reizigers kunnen reizen met de rit van een half uur eerder of later.

Gevolgen voor reizigers	Reizigers kunnen reizen met een rit eerder of later.
Kosten dienstregeling	Besparing van 50.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

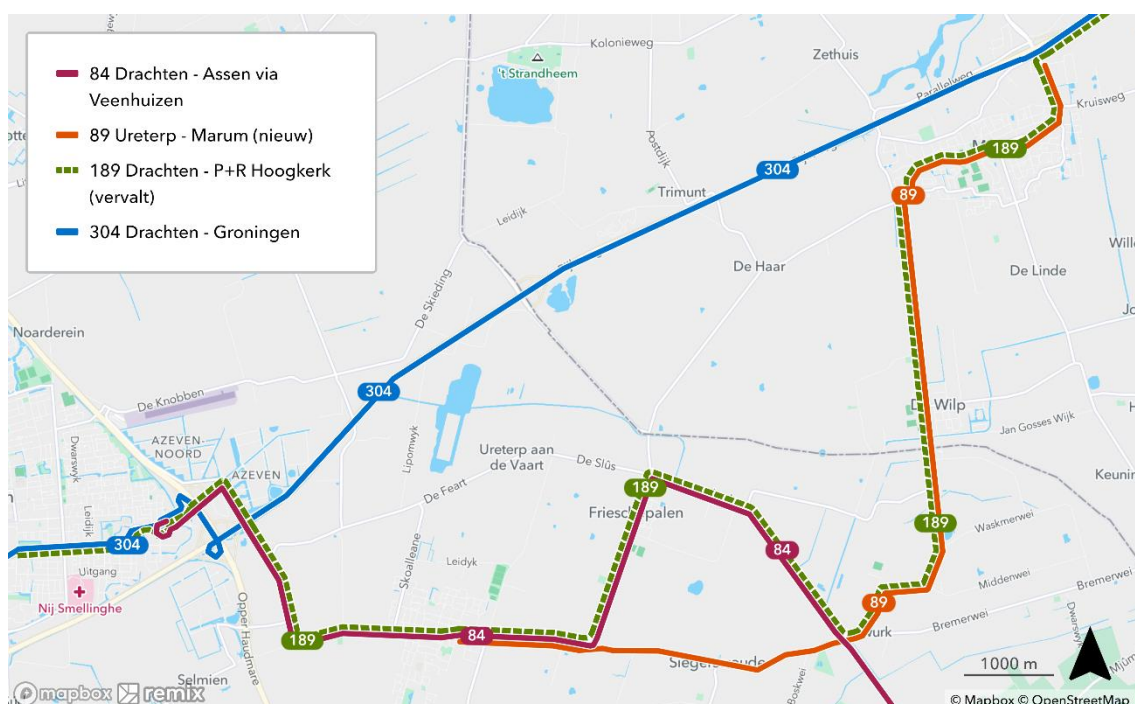
Buslijn 189 Drachten – Hoogkerk beperken

Uit gebruik van buslijn 189 Drachten – Hoogkerk valt op dat deze met name wordt gebruikt van Marum/Frieschepalen naar Drachten en beperkter tussen Marum en Hoogkerk. Dit zal vermoedelijk komen omdat ook Qliner 304 op de route van Marum naar Hoogkerk doorgaand naar Groningen rijdt. Qliner 304 rijdt daarnaast ook vaker.

Lijn 189 vervangen we door lijn 89, welke alleen tussen Marum en Ureterp rijdt. Deze lijn 89 zal in Ureterp aansluiten op Arriva lijn 84 van en naar Drachten en in Marum op Qliner 304 van/naar Groningen.

Vanwege het vervallen van lijn 189 tussen Marum en Hoogkerk zal Qliner 304 op enkele momenten vaker rijden, zoals aan het begin van de avond en op werkdagen in de zomervakantie.

Gevolgen voor reizigers	Doorgaande reizigers stappen in Marum over op Arriva lijn 84 van/naar Drachten en in Marum op Qliner 304 van/naar Groningen.
Kosten dienstregeling	Totale maatregelen lijn 189 en Qliner 304 en 314 besparing van 430.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

Qliner 304/314 Drachten – Groningen aangepast op vervoersvraag

De Qliners tussen Drachten en Groningen passen we op basis van de ontwikkeling in het gebruik en vanwege het vervallen van de 189 tussen Marum en Hoogkerk als volgt aan:

- Op alle werkdagen van 7 tot 19 uur twee keer per uur Qliner 314 Groningen – Drachten Himsterhout. Op Drachten Transferium Oost met aansluiting op veel Friese lijnen. In de spits aangevuld tot vier keer per uur.
- Op alle werkdagen van 5:30 tot 20:30 uur twee keer per uur Qliner 304 Groningen – Marum – Drachten in de spits aangevuld tot vier keer per uur. Van 20:30 tot na middernacht een keer per uur. Op momenten dat de 314 rijdt, rijdt Qliner 304 tot de halte Drachten van Knobelsdorffplein, op alle overige momenten tot Drachten Himsterhout en op die momenten ook aansluitend op Friese lijnen op Transferium Oost.
- Op zaterdag Qliner 304 overdag twee keer per uur en 's avonds elk uur. Op zondag rijdt Qliner 304 elk uur. Inzet in het weekend is van 6 uur tot na middernacht.

Ten opzichte van de huidige inzet zijn de grootste wijzigingen dat:

- Qliner 304 niet altijd meer rijdt tussen Himsterhout en van Knobelsdorffplein. De reden hiervan is het beperkte gebruik van deze lijn op deze route omdat op dezelfde momenten ook Qliner 314 rijdt die sneller in Groningen is.
- Qliner 304 ook in de zomervakantie overdag twee i.p.v. een keer per uur gaat rijden, evenals elke werkdagavond tussen 19 en 21 uur en op zaterdagmorgen.
- 's Morgens dagelijks eerdere reismogelijkheden worden geboden van Groningen naar Drachten en 's avonds nog latere reismogelijkheden van Drachten naar Groningen. Zondagmorgen eerste aankomstmogelijkheid van Drachten in Groningen om 7:24 i.p.v. 8:24 uur.

T.a.v. de bediening van haltes tussen Drachten en Groningen gaat Qliner 304 extra halteren bij de halte Westpoort. Op de route tussen P+R Hoogkerk en Groningen Hoofdstation gaan Qliner 304 en 314 halteren bij de halte Verzetstrijderslaan en bedrijven Peizerweg.

Gevolgen voor reizigers	Eerdere en latere reismogelijkheden tussen Groningen en Drachten. Minder reismogelijkheden van/naar haltes tussen van Knobelsdorffplein en Himsterhout op werkdagen overdag doordat alleen Qliner 314 die route zal rijden en op die momenten niet meer (gelijktijdig) de Qliner 304.
Kosten dienstregeling	Totale maatregelen lijn 189 en Qliner 304 en 314 leveren een besparing op van 430.000 euro.
Gevolgen voor infra	Geen

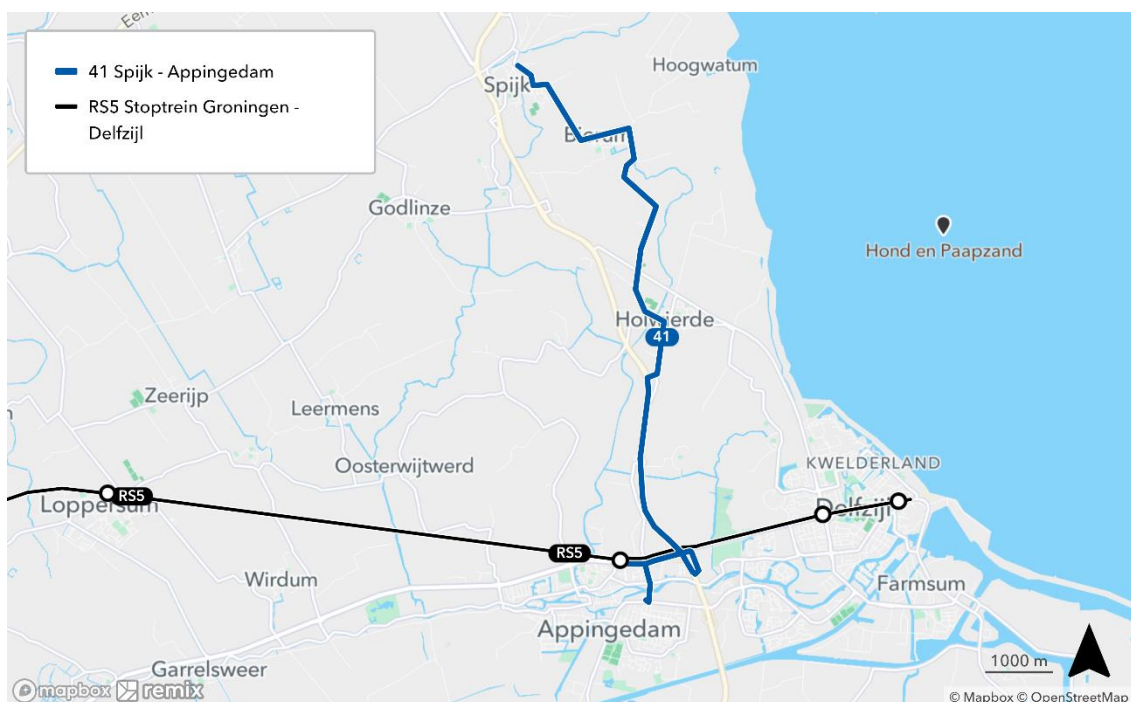

4 Wijzigingen Groningen-Noord

Buslijn 41 Spijk - Appingedam vervalt op zaterdag

Op zaterdag rijdt lijn 41 elk uur met een kleine bus tussen Spijk en Appingedam. De gemiddelde bezetting van deze lijn is minder dan 1 reiziger per rit. Lijn 41 vervalt daarom op zaterdag.

Gevolgen voor reizigers	De 7 reizigers per zaterdag moeten op zoek naar ander vervoer. Voor sommige reizigers zal dit de fiets zijn, voor andere kan de hubtaxi een alternatief zijn.
Kosten dienstregeling	Besparing van 32.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

Buslijn 45 Spijk – Middelstum aangepast en 160 Groningen - Eemshaven vervalt

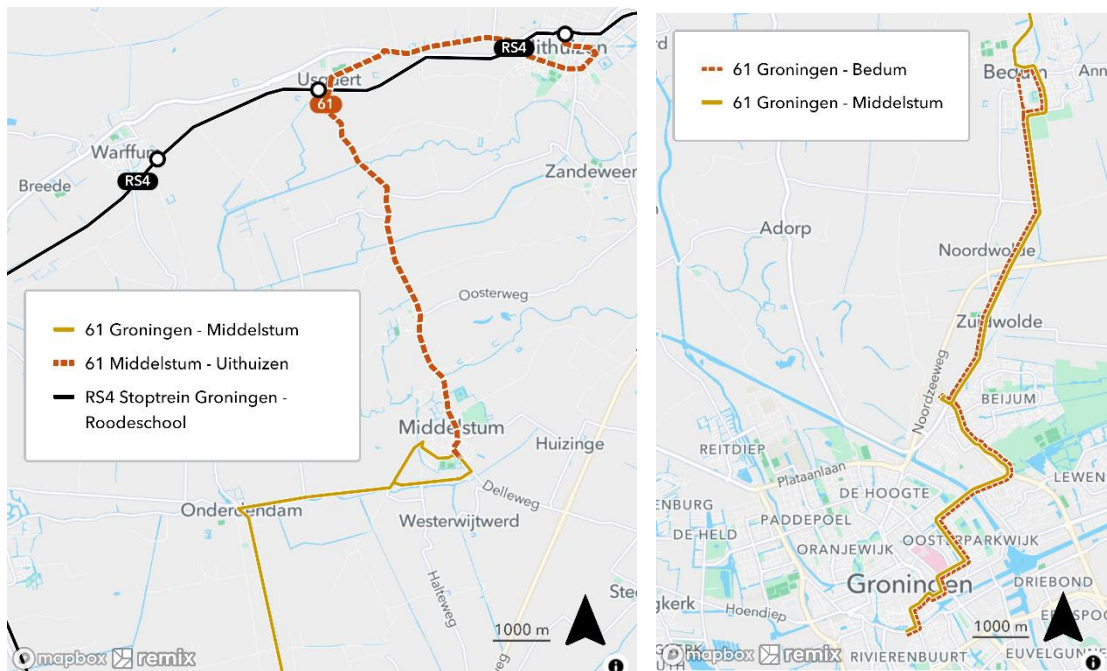
Twee jaar geleden is een nieuwe opzet voor het lijnennet in Noordoost Groningen geïntroduceerd. Hierbij werd een snelle busverbinding van Groningen naar de Eemshaven ingevoerd (lijn 160), ging lijn 45 vaker rijden en kwam er een nieuwe verbinding tussen Loppersum en Middelstum.

De snelbus lijn 160 van Groningen naar de Eemshaven presteert tot nu toe slecht. Hoewel corona hier wellicht een rol in gespeeld heeft, is de bezetting tot nu toe dermate slecht dat voortzetten van deze lijn geen verantwoorde besteding van middelen meer is. We stellen voor om lijn 160 te laten vervallen. Reizigers tussen Groningen en de Eemshaven kunnen reizen met de trein van Groningen naar Appingedam en daar overstappen op lijn 41 naar de Eemshaven. Lijn 45 heeft destijds een nieuwe opzet gekregen waarbij deze lijn vaker is gaan rijden, maar wel alleen nog maar in de ochtendspits richting Middelstum en in de middag richting Spijk. Lijn 45 zal in de nieuwe dienstregeling 2023 in de spits elk uur tussen Spijk en Loppersum gaan rijden met in Loppersum aansluiting op de trein van/naar Groningen. Deze lijn rijdt niet in de schoolvakanties.

Gevolgen voor reizigers	5 reizigers per dag van en naar de Eemshaven kunnen reizen met andere lijnen.
Kosten dienstregeling	Besparing van 232.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

Buslijn 61 aangepast aan de vraag

Op zaterdag rijdt buslijn 61 tussen Middelstum en Uithuizen met een klein busje met in Middelstum aansluiting op de grote bus van en naar Groningen. Deze ritten hebben een gemiddelde bezetting van minder dan 1 reiziger per rit. Lijn 61 vervalt daarom op zaterdag tussen Middelstum en Uithuizen.

Op werkdagen overdag rijdt lijn 61 tussen Groningen en Middelstum twee keer per uur. Daarnaast rijden tijdens de spitsuren extra ritten tussen Bedum en Groningen, waarmee de frequentie op dit traject uitkomt op vier bussen per uur. In de periode tussen de mei- en zomervakantie zijn deze ritten niet nodig en zullen in deze periode daarom vervallen.

Gevolgen voor reizigers	Reizigers op lijn 61 op zaterdag tussen Middelstum en Uithuizen (<1 per rit) kunnen met hubtaxi reizen
Kosten dienstregeling	Besparing van 30.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

Spitslijn 66 Zoutkamp- Zernike aangepast

De in 2021 toegevoegde spitslijn 66 Zoutkamp – Zernike zullen we vast in de dienstregeling opnemen. De ritten die thans aansluitend van Zernike naar Kardingje rijden laten we vanwege geen instappers vervallen en vervangen we door snelle ritten terug naar Zoutkamp.

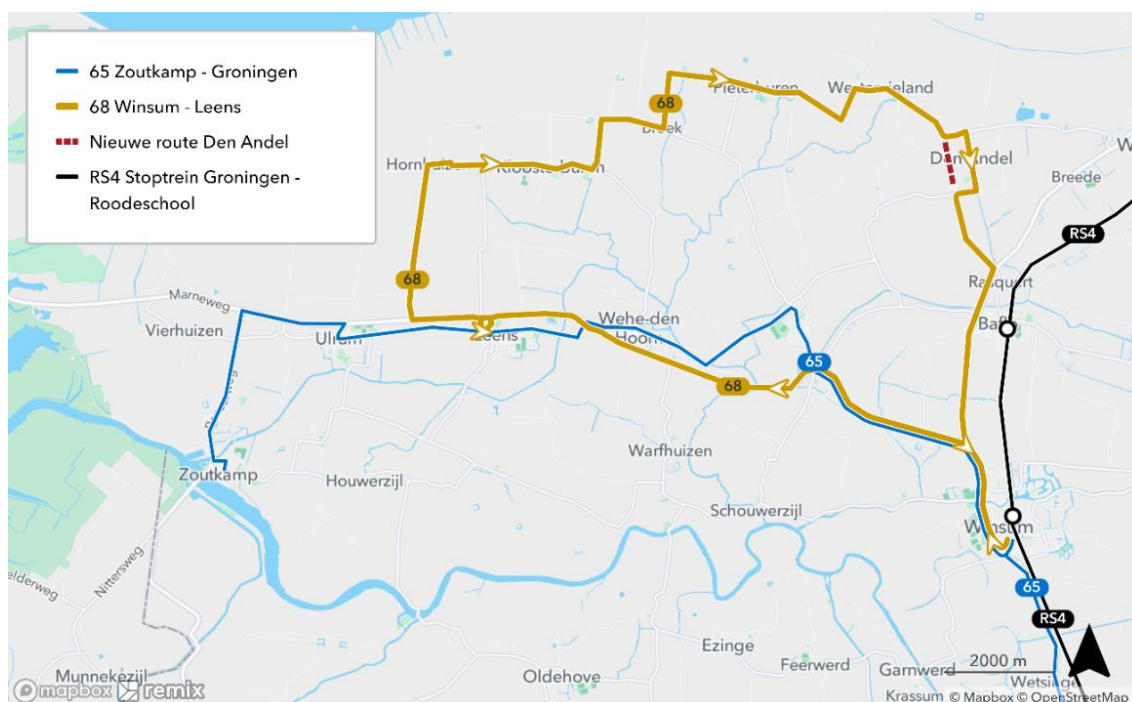
Gevolgen voor reizigers	Geen
Kosten dienstregeling	Besparing van 30.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

Buslijn 68 Hornhuizen – Winsum aanpassing dienstregeling en route (niet per dec 2022)

Afgelopen twee jaar hebben we gezien dat lijn 68 in gebruik snel weer terug op het niveau van voor corona zat. Met name onder de sociaal-recreatieve reizigers en in het weekend zien we een stijging in het aantal reizigers. De stijging is zelfs zo groot dat afgelopen zomer extra ritten zijn toegevoegd om alle reizigers te kunnen vervoeren. Daarom gaan we 's weekends structureel met een grote bus rijden via een route Winsum – Pieterburen – Leens – Winsum.

Wel zien we dat het gebruik in de avond uiterst summier is. Daarom blijven alleen op zaterdag de avondritten intact. Op andere dagen vertrekt de laatste rit om circa 18:45 uit Winsum. Op zaterdag twee uur later.

Omwonenden langs de route in Kloosterburen, Westernieland en Den Andel hebben aan ons aangegeven overlast te ervaren van trillingen. Dat is onder andere een gevolg van de zwaarte van bussen, de wegen en de ondergrond. Om hier in ieder geval voor Den Andel tegemoet te komen maar anderzijds ook voor de doorgaande reizigers een snellere en comfortabelere reis plus een meer betrouwbare overstap te bieden, stellen we voor de lijn te versnellen. De bus gaat dan niet meer door Den Andel, maar over de Tammensweg. De datum van invoering van deze routewijziging is nu nog onbekend omdat de gemeente nog geen uitsluitsel heeft gegeven over het gereedkomen van een nieuwe halte aan de westzijde van het dorp.

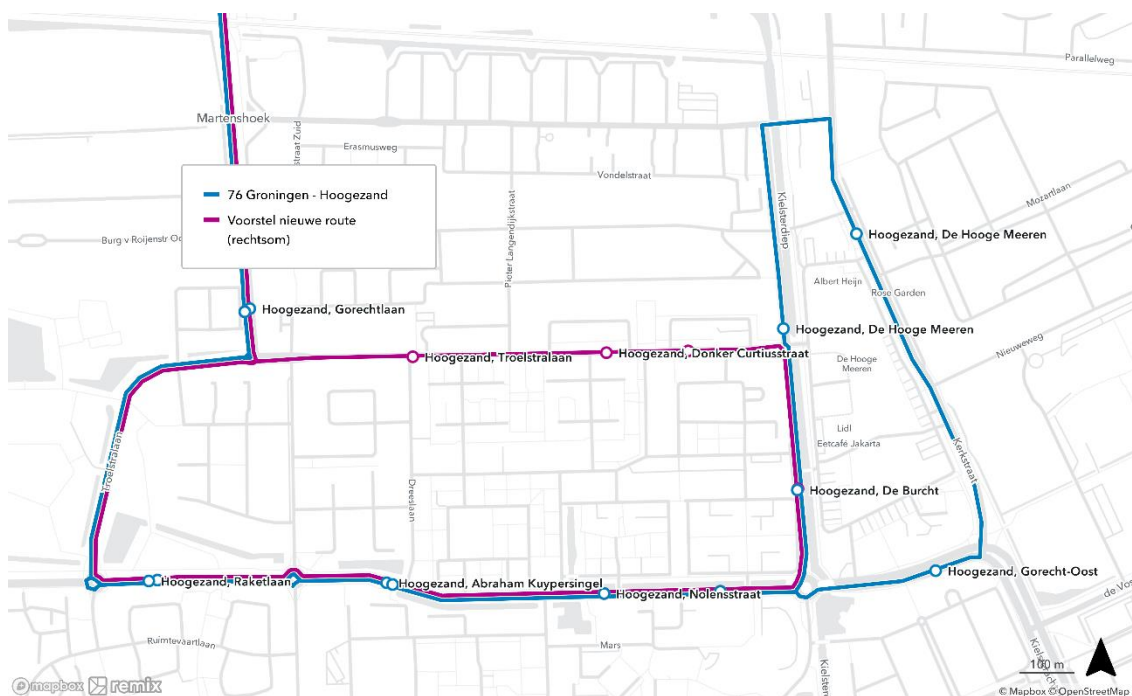
Gevolgen voor reizigers	Meer reismogelijkheden in het weekend. Als gevolg van de lus-route zal voor een deel van de reizigers in één richting de reistijd toenemen. In de avonduren is de hubtaxi een alternatief. 3 instappers per dag uit Den Andel krijgen een grotere afstand tot de halte.
Kosten dienstregeling	Besparing 21.000 euro (inclusief de versnelling rond Den Andel)
Gevolgen voor infra	Twee halteparen vervallen, een komt er voor terug (Den Andel)

5 Wijzigingen Midden-Groningen

Inkorten route lijn 76 in Hoogezand

De bus tussen Groningen, Westerbroek en Hoogezand rijdt binnen Hoogezand via de Abraham Kuypersingel en vervolgens een ronde om de Hooge Meren. Een besparing is om via de Troelstralaan een kortere lusroute te rijden. Uitgezonderd de halte De Hooge Meren aan de Kerkstraat (voor lijn 76 25 instappers per dag) blijft het gebied bediend. Het winkelcentrum en gemeentehuis blijft bereikbaar via de halte De Burcht.

Gevolgen voor reizigers	25 reizigers moeten instappen aan de andere zijde van het winkelcentrum aan de Troelstralaan of Burcht.
Kosten dienstregeling	Besparing 50.000 euro
Gevolgen voor infra	De haltes aan de Abraham Kuypersingel aan de zuidzijde worden niet meer aangedaan. Hier liggen wel haltekommen, maar staan geenabri's of DRIS-panelen: die staan aan de noordzijde die bediend blijft. De haltes aan de Troelstralaan bestaan al en worden nu bediend door lijn 515.

Vervallen lijn 107 Stadskanaal – Kardinge – Zernike per 2024

Onder andere vanwege het wegvallen eind 2019 van de busverbinding Groningen - Hoogezand – Stadskanaal is lijn 107 als spits/studentenlijn gaan rijden. Wegens de Covid-situatie is de dienst kort daarna gestopt. Vervolgens heeft de lijn in 2021 een paar weken gereden evenals in de periode 9 mei tot 24 juni 2022. Het aantal passagiers bedraagt nu 60 per dag (30 heen en terug). De meesten reizen binnen Groningen.

In 2023 blijft lijn 107 voorsnog behouden omdat de verwachting is dat studenten weer meer met de bus zullen gaan reizen. Deze lijn blijft daarbij net als nu in het pluspakket, zodat we

flexibel kunnen afschalen in periodes dat er minder vraag is naar vervoer. In deze periodes hebben reizigers veelal andere lijnen als alternatief.

Op dit moment is de planning deze lijn per 2024 te laten vervallen, maar we nemen hierover een definitief besluit zodra duidelijk is hoe het gebruik van deze lijn zich heeft ontwikkeld.

Gevolgen voor reizigers	Per 2023 geen gevolgen.
Kosten dienstregeling	Besparing van 250.000 euro per 2024
Gevolgen voor infra	Per 2024 vervallen van vijf halteparen aan de Kielsterachterweg tussen Bareveld en de Veendammerweg

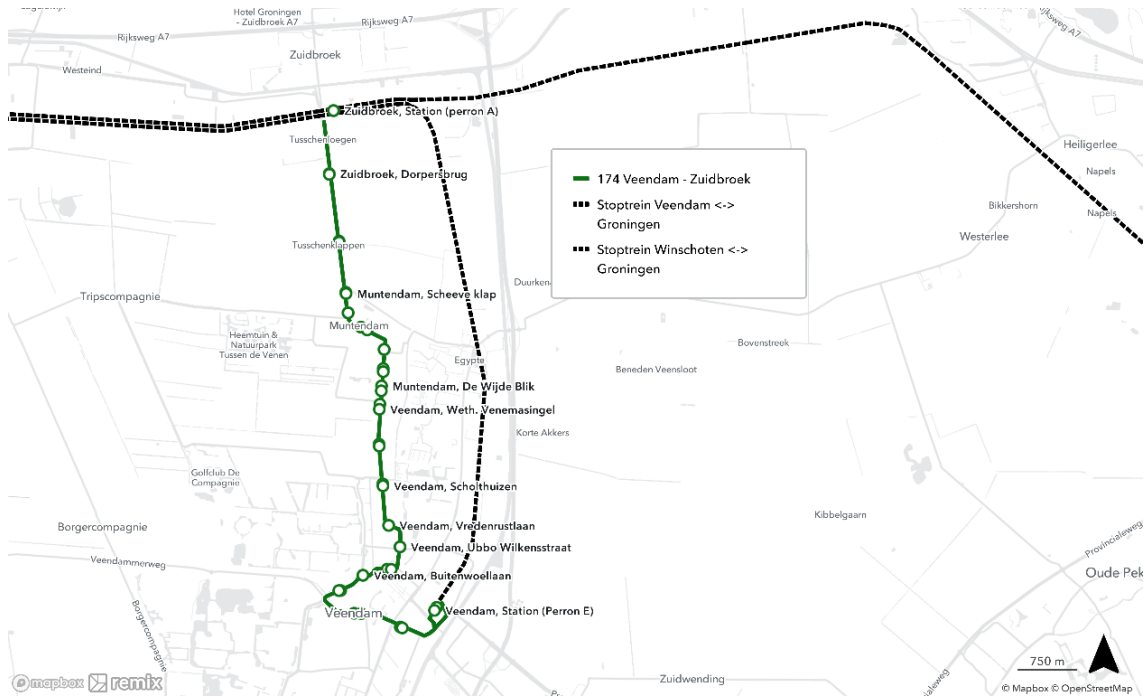
Buslijn 174 Veendam – Muntendam – Zuidbroek vervallen in avond en weekenden

Deze verbinding loopt deels parallel met lijn 13 tussen Veendam en Muntendam. Vertrektijden van lijn 13 en 174 willen we beter op elkaar afstemmen, daarnaast willen we de aansluitingen in o.a. Veendam en Zuidbroek verbeteren.

Voor de jaren erop willen we ook de routevoering in Veendam in samenspraak met de gemeente verbeteren. Dit doen we onder andere door de bus te laten rijden op de hoofdroutes en als dat kan rekening houdend met nieuwbouwlocaties in de Parkstad.

Momenteel is het gebruik in de avond en het weekend summier. Dat is al langere tijd zo en we verwachten hierin geen grote verbetering. Een deel van de reizigers reist met deze buslijn tussen Veendam en Zuidbroek, terwijl er ook een trein op deze verbinding rijdt. Vanwege deze aantallen beëindigen we lijn 174 na 19 uur en op zondag. Reizigers van en naar Muntendam kunnen gebruikmaken van de hubtaxi.

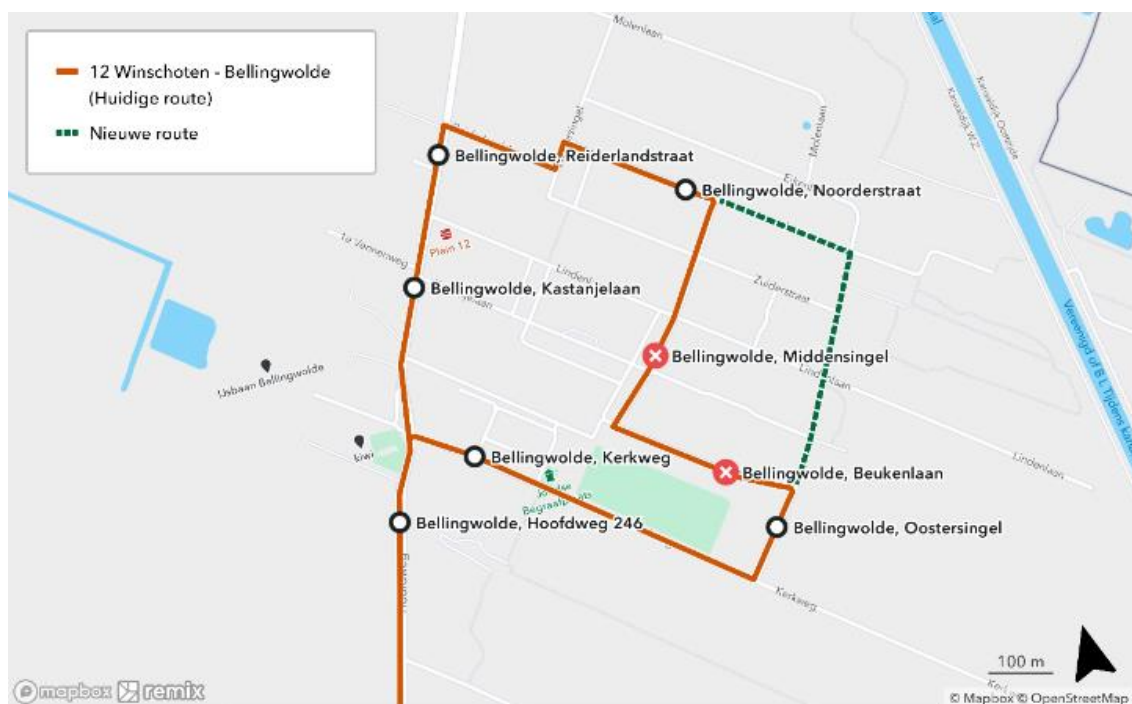

Gevolgen voor reizigers	Per werkdag gaat het om circa 10 reizigers die gebruik kunnen maken van de trein tussen Veendam en Zuidbroek, met eigen vervoer moeten reizen of de hubtaxi kunnen bellen. Op zondag gaat het om 20 reizigers.
Kosten dienstregeling	Besparing van 50.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

6 Wijzigingen Zuidoost-Groningen

Aanpassing route lijn 12 in Bellingwolde

Lijn 12 rijdt momenteel in Bellingwolde een tijdelijke route: die wordt in december definitief. De haltes Beukenlaan en Middensingel vervallen. Reizigers kunnen gebruikmaken van de haltes Noordersingel en Oosterstraat.

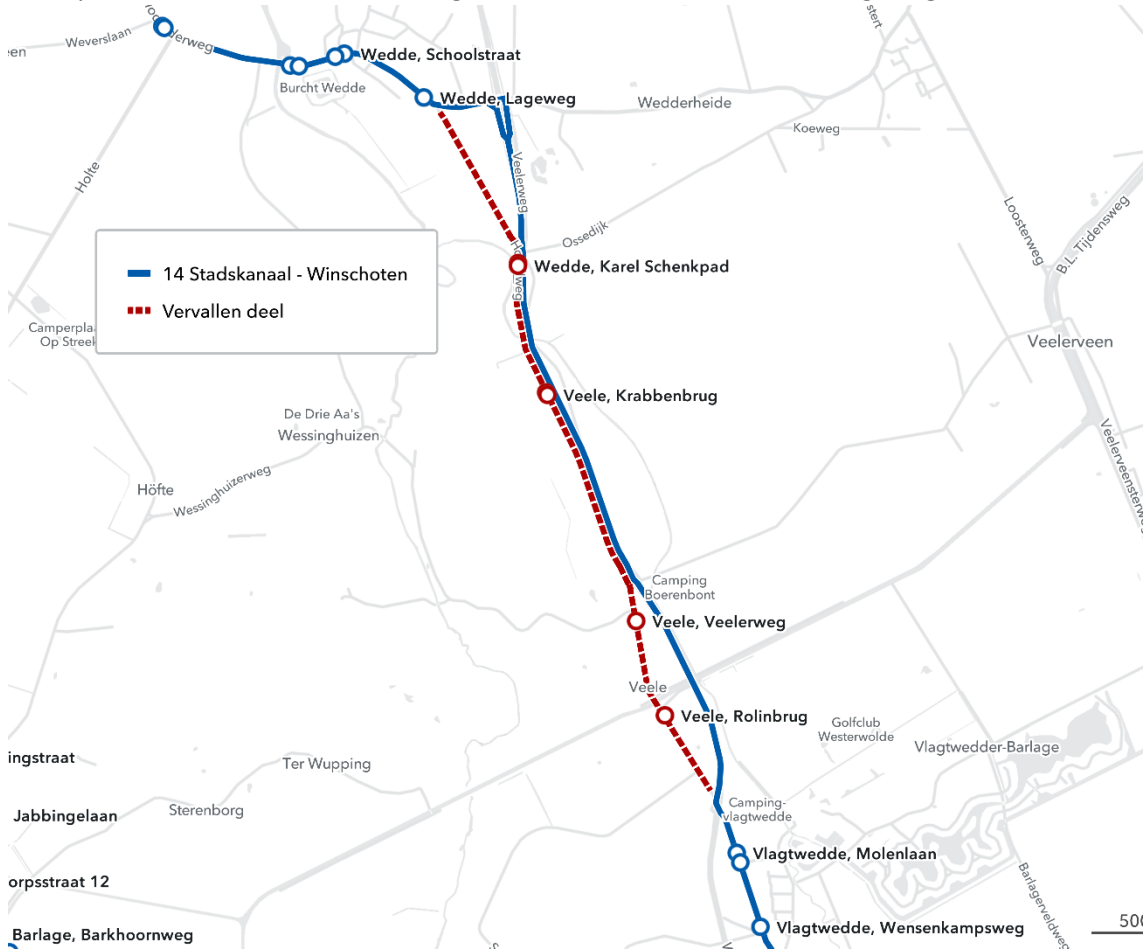
Gevolgen voor reizigers	Geen, deze route wordt al tijdelijk gereden.
Kosten dienstregeling	Geen
Gevolgen voor infra	Vervallen van twee haltes in Bellingwolde.

Versnellen basislijn 14 Stadskanaal – Vlagtwedde – Winschoten

Tussen Vlagtwedde en Winschoten rijdt lijn 14 samen met lijn 72. Verschil in de routes is dat buslijn 14 door Veele, Wedde en Blijham rijdt en buslijn 72 via de N368 rechtstreeks van Vlagtwedde naar Winschoten gaat.

Ambitie is een halte bij Wedde waar zowel lijn 14 als 72 kunnen halteren. Zo kan Wedde, maar ook Vriescheloo, profiteren van een halfuursdienst naar Winschoten aansluitend op de Snel-trein van Arriva naar Groningen. Dat is een proces wat nog doorlopen moet worden.

Vanwege de financiële opgave zien we een reden om het ‘versnellen’ van de lijn tussen Vlagtwedde en Wedde per 2023 door te voeren. Daarmee is de rit tussen Onstwedde en Vlagtwedde naar Winschoten circa twee minuten sneller. Circa 60 reizigers per dag uit Vlagtwedde en Onstwedde hebben profijt van een vlottere reis. Reizigers vanaf de onderliggende haltes (circa 10 instappers) hebben daarmee een langere afstand naar de halte. Deze reizigers moeten lopen of fietsen naar de halte Vlagtwedde, Molenlaan of Wedde, Lageweg.

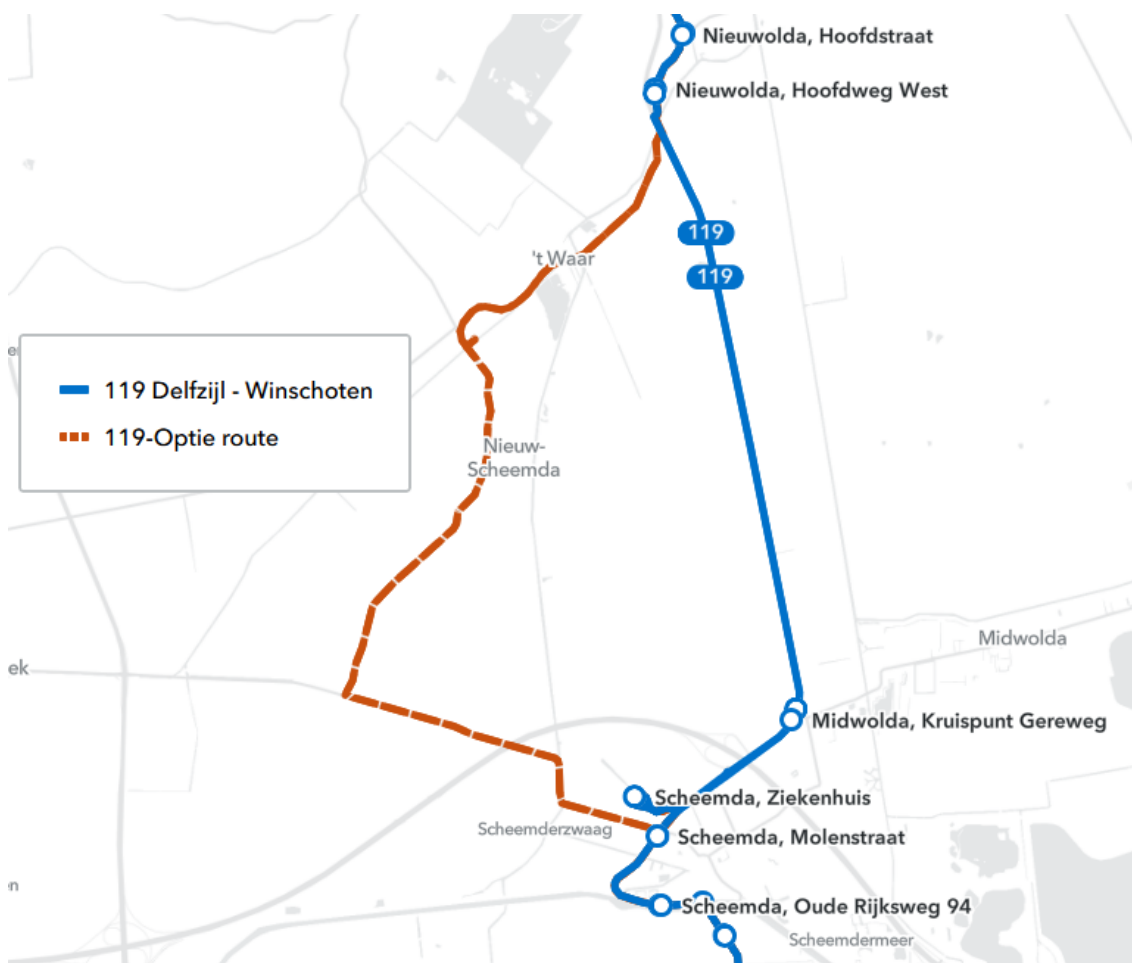

Gevolgen voor reizigers	10 reizigers per dag moeten maximaal 1,5 kilometer extra lopen of fietsen naar een andere bushalte
Kosten dienstregeling	Besparing van circa 35.000 euro
Gevolgen voor infra	Vervallen van 5 halteparen tussen Vlagtwedde en Veele

Buslijn 119 Delfzijl – Winschoten mogelijk via Nieuw Scheemda (geen voorstel voor 2023)

Vanuit Nieuw Scheemda en 't Waar is de vraag gekomen of deze dorpen een busbediening kunnen krijgen. Lijn 119 lijkt hiervoor de meest geschikte kandidaat om vanuit Nieuwolda niet rechtstreeks naar het OZG te rijden, maar via Nieuw Scheemda. Qbuzz gaat dit onderzoeken zowel qua rijtijd als ruimtelijk geschikt is om hier met een grote bus te rijden. Dat gebeurt deze zomer wanneer er een stremming is op de N362.

Het OV-bureau wenst wel dat doorgaande reizigers niet veel langer onderweg zijn en de route comfortabel en betrouwbaar is. Bij een positieve evaluatie kunnen we deze verandering doorvoegen wanneer bus 119 een nieuwe dienstregeling krijgt als gevolg van nieuwe treintijden in Delfzijl. Die zijn afhankelijk van de ombouw van het Hoofdstation in Groningen.

7 Wijzigingen Noord-Drenthe

Buslijn 50 Assen – Groningen en 51 Haren – Groningen wijziging inzet zaterdag

Op zaterdag rijden lijn 50 en 51 tot globaal 12 uur en na 18 uur eens per uur, tussen 12 en 18 uur twee keer per uur en rijdt na 22 uur alleen lijn 50. Deze inzet past niet goed bij het gebruik van de specifieke vervoersvraag op zaterdag. Bezetting op het routedeel Assen – De Punt is bijvoorbeeld beperkt (gemiddeld 5 reizigers per rit), terwijl met name in de avonduren de bezetting op de ritten op de Hereweg hoog is. Opzet per 2023 wordt daarom:

- De hele dag elk uur een buslijn 50 op de volledige route Assen – Vries – De Punt – Haren - Groningen, aangevuld tot een halfuurdienst van globaal 11 tot 19 uur op het routedeel De Punt – Haren - Groningen.
- Extra vroege rit van Assen vertrek 6:36 uur naar Groningen aankomst 7:24 uur en extra late rit van Groningen vertrek 1:37 uur naar Assen aankomst 2:25 uur.
- Start halfuurdienst op lijn 51 Groningen – Haren om 11 uur i.p.v. in de huidige situatie om 12 uur.
- Tot middernacht elk uur een bus op lijn 51 i.p.v. tot 22 uur. Hierdoor rijdt op de Hereweg tot middernacht twee keer per uur een bus.

Gevolgen voor reizigers	Afname frequentie op routedeel Assen – Vries – De Punt op zaterdagmiddag. Extra ritten en extra late en vroege ritten op zaterdag op lijn 50 Assen – Groningen en 51 Groningen – Haren.
Kosten dienstregeling	Besparing 6.500 euro
Gevolgen voor infra	Geen

Buslijn 51 op werkdagen minder ritten van/naar Zuidlaren

In de spitsuren rijdt aanvullende lijn 51 Groningen – Haren door naar Onnen en Zuidlaren. Van/naar Onnen en Zuidlaren maken overwegend scholieren gebruik van deze verbinding. We beperken de inzet tot de ritten voor scholieren. De overige amper gebruikte ritten vervallen. Lijn 51 blijft van/naar Zuidlaren twee keer per uur rijden van globaal 7:30 tot 9:30 uur en van 14:30 tot 17:00 uur.

Gevolgen voor reizigers	Vervallen van enkele ritten. Alternatief is reizen met Q-link 5 van Zuidlaren naar Haren P+R – Groningen Hoofdstation.
Kosten dienstregeling	Besparing 77.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

Intercity-aansluiting Annen/Zuidlaren en Harkstede verbeteren in avonduren met buslijn 52

Om betere aansluitingen tussen Q-link 5 en de Intercity's van naar Zwolle te kunnen bieden, zullen vertrektijden van lijn 5 wijzigingen. Om reizigers uit Annen en Zuidlaren een goede aansluiting op de Intercity te kunnen blijven bieden, zal lijn 52 in de avonduren op werkdagen enkele ritten gaan rijden. Lijn 52 rijdt dan tussen Assen en Annen in aansluiting op Q-link 5 van/naar Groningen.

Gevolgen voor reizigers	Reizigers naar Annen en Zuidlaren (extra overstap) zijn in de avonduren een half uur sneller op de plaats van bestemming, reizigers richting Harkstede krijgen een goede overstap vanaf de Intercity.
Kosten dienstregeling	Kosten 40.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

Buslijn 77 Gieten – Bareveld bediening nieuwe halte in Wildervank

De tijdelijke buslijn 77 tussen Gieten en Bareveld zal tussen De Hilte en Bareveld over de N33 gaan rijden. Bij Bareveld zal deze lijn gaan halteren bij dezelfde halte aan de N33 als Qliner 310, bij De Hilte bij de halte aan de zuidkant van de op-/afritten.

Gevolgen voor reizigers	Bediening van andere haltes in De Hilte en bij Bareveld.
Kosten dienstregeling	Geen
Gevolgen voor infra	Geen

Qliners Stadskanaal / Emmen / Assen – Groningen iets minder ritten

Enkele beperkt gebruikte ritten stellen we voor te laten vervallen, dit betreft:

- Per richting twee extra spitsritten op Qliner 300 Emmen – Groningen.
- De extra vroege rit op Qliner 309 Assen – Groningen die weinig wordt gebruikt en extra spitsritten aan het begin en einde van de spits.
- Een vroege ochtendspitsrit op Qliner 312 Stadskanaal – Groningen en een rit tussen 19 en 20 uur.

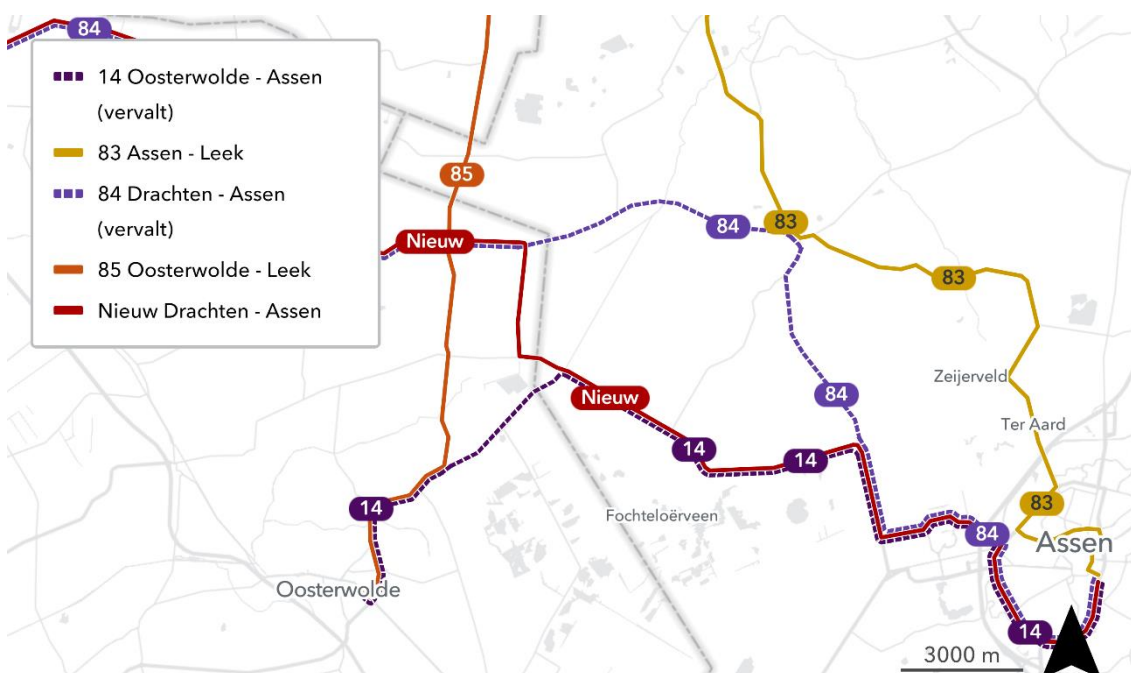
Gevolgen voor reizigers	Iets minder reismogelijkheden.
Kosten dienstregeling	Besparing 317.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen.

Extra rit op buslijn 83 Leek – Roden – Norg - Assen

Per december 2022 voegt Arriva Fryslan de lijnen 14 Oosterwolde – Veenhuizen – Assen samen met lijn 84 Drachten – Haulerwijk – Een – Norg – Assen tot een nieuwe lijn Drachten – Haulerwijk – Veenhuizen – Assen. Reizigers naar Een (8 reizigers per dag) en Zuidvelde (3 reizigers per dag) verliezen hiermee hun busverbinding.

Om voldoende capaciteit te bieden op de verbinding tussen Norg en Assen, zal in de ochtendspits een extra bus gaan rijden op lijn 83 die aansluit op het 1^e lesuur van enkele middelbare scholen in Assen. Op zondag overdag gaat lijn 83 overdag met een grote bus rijden i.p.v. een 8-persoonsbus (zie Algemeen).

Gevolgen voor reizigers	8 reizigers vanuit Een en 3 reizigers vanuit Zuidvelde verliezen hun bus. Alternatief is bijvoorbeeld met de hubtaxi of fiets naar Norg, Westeinde en vanaf daar met buslijn 83 verder reizen.
Kosten dienstregeling	Kosten extra rit op lijn 83 21.000 euro. Arriva Fryslan heeft een grote besparing door de samenvoeging van lijn 14 en 84. Met Fryslan zijn wij in gesprek over de totale kosten van de grensoverschrijdende lijnen.
Gevolgen voor infra	Geen

Vervallen buslijn 109 Assen – Groningen Zernike per 2024

Sinds 9 mei is aanvullende lijn 109 uitgebreid naar een halfuurdienst in de spits en elk uur in de daluren. Sindsdien zien we dat het gebruik is toegenomen en zelfs hoger ligt dan voor corona. In 2023 willen we lijn 109 vooralsnog behouden omdat de verwachting is dat studenten weer meer met de bus zullen gaan reizen. Deze lijn blijft daarbij net als nu in het pluspakket, zodat we flexibel kunnen afschalen in periodes dat er minder vraag is naar vervoer. In deze periodes hebben reizigers veelal andere lijnen als alternatief.

Op dit moment is de planning deze lijn per 2024 te laten vervallen, maar we nemen hierover een definitief besluit zodra duidelijk is hoe het gebruik van deze lijn zich heeft ontwikkeld.

Gevolgen voor reizigers	Voor 2023 geen gevolgen.
Kosten dienstregeling	Besparing 334.000 euro per 2024
Gevolgen voor infra	Geen

Wijziging busroute Eelde, zodra reconstructie Hoofdweg gereed (niet per dec 2022)

De gemeente Tynaarlo werkt aan de reconstructie van de Hoofdweg in Eelde. Zoals in eerdere hoofdlijnen benoemd, zal de bus door Eelde via de Hoofdweg gaan rijden en daar de nieuwe haltes gaan bedienen. De bus rijdt vanaf dat moment niet meer door Spierveen. Deze maatregel wordt doorgevoerd, zodra de reconstructie van de Hoofdweg gereed is. Op dit moment is nog niet bekend wanneer dat zal zijn.

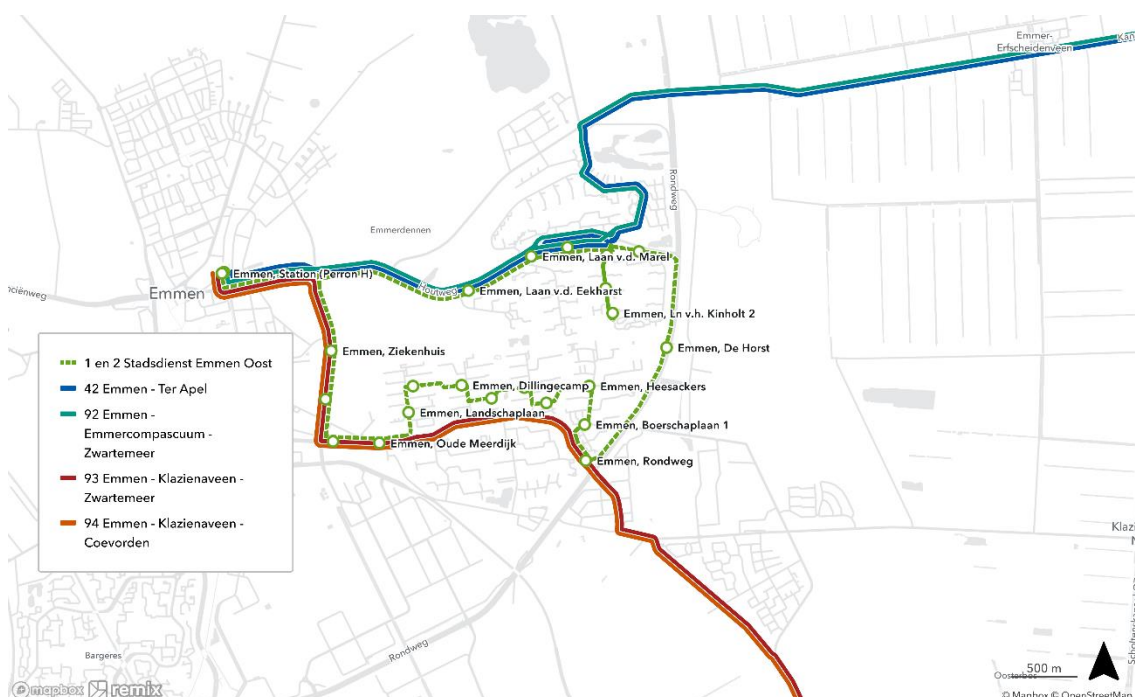
Gevolgen voor reizigers	184 reizigers per dag stapten pre-corona op bij de te vervallen haltes in Spierveen. Hun alternatieve halte ligt 100 tot 650 meter verderop aan de Hoofdweg.
Kosten dienstregeling	Geen
Gevolgen voor infra	Gemeente Tynaarlo legt aan de Hoofdweg nieuwe haltes aan met o.a. voldoende fietsstalmogelijkheden om de verwachte toename aan gebruik van de fiets als voortransport op te vangen.

8 Wijzigingen Zuid Drenthe

Stadslijnen 1 en 2 Emmen vervallen

In januari 2021 is het netwerk rondom Emmen aangepast, ook vanwege een besparing. Streeklijnen zijn overdag frequent over de hoofdasen (Statenweg en Houtweg) gaan rijden, waarbij de stadsdienst 1 en 2 terug is gegaan naar eens per uur (samen elke 30 minuten).

Van lijn 1 en 2 maken momenteel per werkdag 200 reizigers gebruik, waarvan 125 op een halte instappen in de wijken. Op zaterdag en zondag zijn dit 50 per dag. Een groot deel van hen heeft een halte van de streeklijnen op de hoofdas als alternatief. Binnen de wijken Emmerhout is de halte Winkelcentrum en De Schans en in Angelslo voornamelijk de haltes Boerschapslaan, Dingspellaan en Holtlaan. Dat geldt niet voor de halte De Horst, welke bij de realisatie van de Rondweg in Emmen sowieso zou komen te vervallen.

Huidig net. De groene stippellijn bevat lijn 1 (rechtsom) en 2 (linksom)

Deze aantallen liggen samen met de alternatieven die voorhanden zijn niet meer in verhouding tot de exploitatiekosten van lijn 1 en 2 nu, circa € 650.000 op jaarbasis. Bediening van beide lijnen worden overgenomen door de streeklijnen op de hoofdas in de wijk. Daarvoor gaan in de vakanties in de spitsuren, maar ook in de avonden en weekenden extra ritten rijden op de hoofdasen, zodat hier elke dag van 's morgens vroeg tot middernacht minimaal eens per half uur een bus rijdt tussen het Station en het de Statenweg en/of het Winkelcentrum in Emmerhout. Primair is de streeklijn op de hoofdas het OV-alternatief. Binnen de wijken is de hubtaxi beschikbaar voor vervoer van of naar het station.

Samen met de gemeente Emmen en Publiek Vervoer kijken we naar een vervoersvorm die desgewenst de resterende sociale functie binnen de wijk kan vervullen. Voorbeelden zijn te vinden in Meppel, Hoogeveen, Veendam en Hoogezand.

Gevolgen voor reizigers	Circa 125 reizigers per dag moeten tussen de 150 en 750 meter lopen of fietsen voor een andere halte
-------------------------	--

Kosten dienstregeling	Inclusief het extra aanbod in de avonden en weekenden een besparing van 425.000 euro
Gevolgen voor infra	Het vervallen van 13 halteparen in de wijken

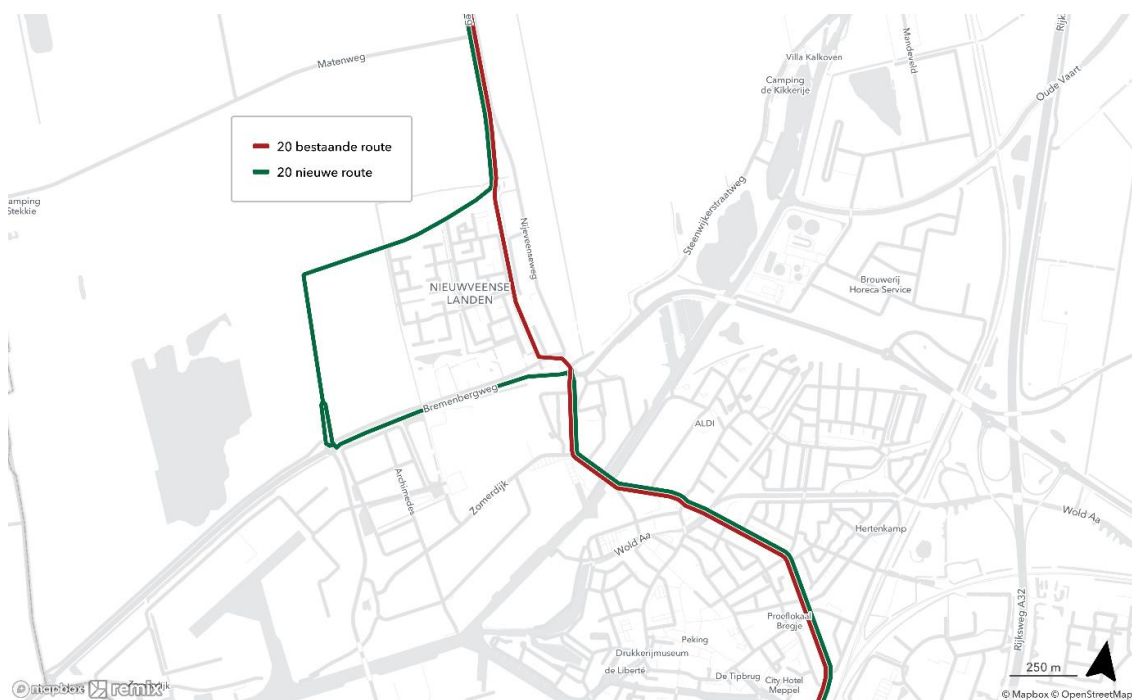
Op zondag iets eerder stoppen met stadslijnen lijn 4 Emmen

Het gebruik van de laatste ritten op zondag op de stadslijnen 4 (Bargeres) om :30 is zeer beperkt. Deze rit vervalt daarom.

Gevolgen voor reizigers	Circa 1 reiziger per avond moeten een uur eerder reizen
Kosten dienstregeling	Besparing van 3.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

Nieuwe route lijn 20 in Meppel en vervallen spitsrit

Als gevolg van de realisatie van een nieuwe woonwijk in Meppel en de daarbij gewijzigde infrastructuur krijgt lijn 20 een andere route: de huidige route wordt afgesloten voor autoverkeer. Er komen twee nieuwe bushaltes. De extra rijtijd bedraagt circa 2 minuten. In Assen vervalt een weinig gebruikte spitsrit tussen Station en Hoofdlaan.

Gevolgen voor reizigers	Doorgaande reizigers tussen Nijeveen en Meppel zijn langer onderweg, maar er wordt ook een nieuw potentieel aangeboden.
Kosten dienstregeling	In Assen kunnen reizigers gebruik maken van omliggende ritten
Gevolgen voor infra	Per saldo een investering van 5.000 euro

Bediening op zondag naar uursdienst op basislijn 20 en 28 Dieverbrug – Assen / Meppel

Ervaringen van verleden jaar op lijn 24 en 32 laten zien dat het laten rijden van een bus eens per uur in plaats van elke twee uur een positieve impact heeft op het gebruik. Omdat de lijnbundel tussen Assen en Meppel via Dieverbrug positief opvalt qua gebruik, zien we een reden de frequentie op zondag op te voeren naar eens per uur, waar de lijn nu eens per anderhalf uur rijdt. Dat is ook conform de uitgangspunten van het basisnet.

Gevolgen voor reizigers	Meer reismogelijkheden op zondag.
Kosten dienstregeling	83.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

Beperken spitsdienst basislijn 22 Assen – Beilen - Zweeloo

Momenteel rijdt lijn 22 op werkdagen ieder uur van Assen via Beilen naar Zweeloo en Emmen. In de spitsuren aangevuld tot een halfuursdienst tussen Assen en Zweeloo, waarbij overgestapt kan worden op lijn 27 van/naar Emmen. We zien echter dat het gebruik van deze ‘extra’ ritten meestal laag is. Qua capaciteit kan het ook af met één bus per uur. We beperken daarom het aanbod van extra spitsritten tot één retourrit in de ochtend en middag.

Concreet betekent dit dat de rit die nu uit Assen vertrekt om 5:50 een half uur later gaat rijden en tot Zweeloo rijdt. Hier gaat de bus terug naar Assen om 7:20. In de middag vertrekt een rit in Assen om 14:20 die om 15:20 weer uit Zweeloo naar de Drentse hoofdstad gaat. Dit zijn de drukste ritten die gehandhaafd blijven. Verder start de bus van 5:46 niet in Emmen, maar in Westerbork.

Gevolgen voor reizigers	Circa 50 reizigers hebben in beide spitsen minder reismogelijkheden
Kosten dienstregeling	Besparing van 170.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

Verbeteren reisrelatie Sleen - Assen in de ochtend

Om mensen uit Erm en Sleen meer reismogelijkheden te geven in de ochtend richting Assen, vinden er enkele wijzingen plaats op lijn 21, 22 en 29. De ritten van lijn 22 om 6:35 en 7:35 uit Emmen rijden als lijn 29 via Sleen en gaan bij Noord-Sleen, Het Haantje over in lijn 22 naar Assen. In Noord-Sleen wordt dan aansluiting geboden op lijn 21 naar Assen

De eerste rit van Emmen naar Schoonoord vervalt vanwege geen gebruik. De tweede rit van Emmen rijdt niet via Sleen maar gaat via de Frieslandweg als lijn 21 naar Schoonoord.

Gevolgen voor reizigers	Vanuit Sleen ontstaan meer reismogelijkheden. Circa 6 reizigers tussen Emmen en Westerbork/Beilen reizen ofwel om via Sleen, ofwel maken gebruik van lijn 27 en stappen om 7:20 over op de bus naar Beilen
Kosten dienstregeling	Een besparing van 20.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

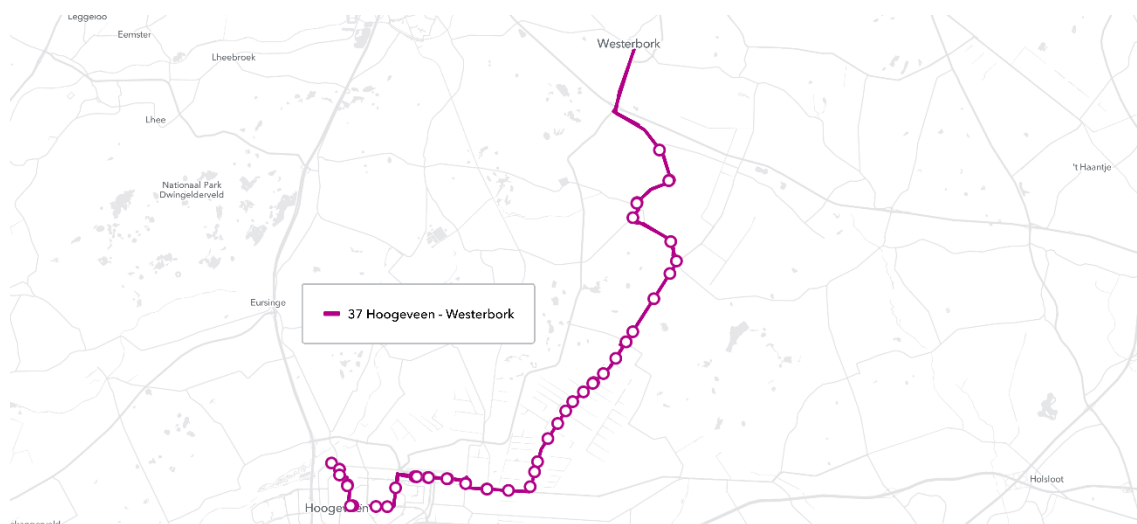
Lijn 37 Hoogeveen – Westerbork vervallen

Deze aanvullende spitslijn wordt vooral door scholieren gebruikt. Momenteel stappen ongeveer 20 reizigers per dag in de bus (10 heen en 10 terug), waarvan 5 binnen Hoogeveen zelf reizen. Pre-Corona ging het om dubbele aantallen: 40 per dag. Ook toen al was de verhouding tussen de kosten en de opbrengsten niet in balans.

De verbinding is afgelopen december tussen Westerbork en Mantinge geschrapt. Per 9 mei jongstleden rijdt de bus weer door naar Westerbork. Desalniettemin zien we met deze bezuinigingsopgave een gegronde reden om de verbinding helemaal te stoppen. Alternatief voor de reizigers is fietsen naar Westerbork of Hoogeveen óf gebruik maken van de hubtaxi naar Hoogeveen, Zweeloo en/of Beilen.

We willen samen met de gemeente Midden-Drenthe, Hoogeveen, Publiek vervoer en uiteraard de dorpen nagaan of een buurtbusverbinding kansrijk is. Voordeel is dat tegen beperktere middelen een meer dagdekkende dienst geleverd kan worden. Voorbeeld hiervan in de gemeente is de lijn Beilen – Oranje. Het OV-bureau levert hierin expertise, Qbuzz verzorgt dan de reisinformatie.

Gevolgen voor reizigers	Circa 10 reizigers moeten in hun eigen vervoer voorzien
Kosten dienstregeling	Besparing van 138.000 euro
Gevolgen voor infra	Het vervallen van 25 halteparen tussen Hogeveen en Westerbork

Laatste rit lijn 75 Emmen – Exloo uur eerder

In de huidige situatie vertrekken de laatste ritten 's avonds vanuit Emmen om 22:20 en 0:20 uur. Voorstel is dit te verschuiven naar 22:20 en omstreeks 23:20 uur.

Gevolgen voor reizigers	Circa 1 reiziger per avond moet een uur eerder reizen of met de hubtaxi.
Kosten dienstregeling	Geen
Gevolgen voor infra	Geen

Vervallen extra rit lijn 92 Zwartemeer - Emmen

In de ochtend rijdt er één extra rit van Zwartemeer via Emmer-Compasuum naar Emmen. Die extra rit is qua capaciteit niet (meer) nodig.

Gevolgen voor reizigers	Circa 10 reizigers kunnen met een rit eerder of later reizen.
Kosten dienstregeling	Besparing van 10.000 euro
Gevolgen voor infra	Geen

Spitsdienst Stadskanaal – Ter Apel – Emmer Compasuum - Emmen

We onderzoeken of enkele versterkingsritten op lijn 73 tussen Stadskanaal en Emmen en lijn 95 vanaf Emmen, Station naar het Stadion vervangen kunnen worden door een aparte spitsbusservice die vanuit Stadskanaal en Ter Apel rechtsreeks naar de Statenweg in Emmen rijdt en vervolgens naar het station.

Gevolgen voor reizigers	Studenten zijn sneller op hun bestemming.
Kosten dienstregeling	Geen
Gevolgen voor infra	Geen

Buslijn 231 Zuidwolde – Balkbrug minimaal nog een jaar continueren

In december 2021 is lijn 31 naar Dedemsvaart gaan rijden in plaats van Balkbrug. Om de reizigers vanuit Zuidwolde die naar de oostkant van Zwolle naar school gaan te blijven voorzien in een snelle verbinding is in de spits een bus blijven rijden tussen Zuidwolde en Balkbrug. Deze bus kan tevens worden gebruikt voor reizigers van Balkbrug naar Hoogeveen (met overstap in Zuidwolde).

Voor Corona stapten 100 reizigers per dag in Balkbrug over of in lijn 31. Na 5 maanden rijden maken 30 instappers per dag gebruik van lijn 231 (15 heen en 15 terug). Zij moeten met het vervallen van bus 231 reizen via Dedemsvaart of Meppel. Hun extra reistijd bedraagt minimaal 15 minuten.

Ofwel reizigers zijn minder geen reizen of doen dat vaker via Meppel, maar beide lijnen 31 en 231 op deze wijze structureel continueren is niet doelmatig. Met de provincie Overijssel, gemeente Hardenberg en vervoerder EBS gaan we dit najaar in overleg om voor 2024 hier een meer toekomst vaste oplossing voor te maken. Tot die tijd continueren we lijn 231 voor in ieder geval nog één jaar.

Gevolgen voor reizigers	Circa 15 reizigers zijn ongeveer 15 minuten langer onderweg
Kosten dienstregeling	Besparing van 50.000 euro per 2024
Gevolgen voor infra	Vervallen van bediening acht halteparen tussen Balkbrug en Linde

Bijlage 1 Basisnetwerk OV

